

Friluftsliv i skyddad natur i Östergötland – en enkätstudie

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Meddelande	Rapportnummer 2018:5
Kontaktperson	Susanne Karlsson, Naturvårdsenheten
Webbplats	www.lansstyrelsen.se/ostergotland
Fotografier	Framsida Hackelboöns naturreservat. Foto: Henry Stahre
ISBN	978-91-7488-457-9

© Länsstyrelsen Östergötland 2018

Sammanfattning

En enkätstudie har utförts av Länsstyrelsen Östergötland. Studien har genomförts via pappersenkäter vid sex av länets naturreservat, frågor har ställts till allmänheten vid några av länets pendelstationer samt två webbenkäter har skickats ut.

Syftet har varit att undersöka hur vi får fler besökare till naturreservaten och dels hur de besökande upplevde sin vistelse i naturreservaten.

Resultatet från enkätstudien visar att trots ett stort naturintresse, så kunde 17 % av de tillfrågade inte namnge något naturreservat. De tre mest kända och även mest rekommenderade naturreservaten i länet var Omberg, Tåkern och Tinnerö eklandskap. Tydligt var att de flesta bäst kände till naturreservat från sin egen hemkommun.

Det största hindret för att komma ut mer i naturen var tidsbrist. Därefter följde att information saknades om utbud och möjligheter, transportmöjlighet saknas för att komma ut till naturområden samt att tillgång till lämpliga platser saknas.

På frågan hur man vill hitta information om natur- och friluftsområden så är det digital information som främst efterfrågas. Enbart digital information efterfrågades av 65 %, både digital och tryckt information efterfrågades av 25 % medan resterande 10 % angav att de vill ha information om natur- och friluftsområden enbart genom tryckt information.

För att nå reservatsbesökare sattes postlådor upp i sex av länets naturreservat; Bokö, Fjällmosen, Hackelboön, Kungsbro, Trollegater och Vidingsjö.

Det är svårt att uttala sig om den typiska naturreservatsbesökaren. Reservaten tilltalar olika målgrupper. Vilka besökarna är beror troligt vis mer på reservatets sevärdigheter, aktivitetsmöjligheter och var reservatet finns än vilken ålder eller kön besökaren har. Dock om vi utgår från enkätsvaren så är det mest troligt att besökaren är i åldern 61–70 år och besöker reservatet tillsammans med familjen eller partnern och känner till naturreservatet sedan tidigare. Hen är mycket nöjd med sin vistelse i naturreservatet och har under besöket vandrat och upplevt naturen.

Majoriteten av naturreservatsbesökarna, 79 % svarade att de var mycket nöjda och 19 % var ganska nöjda med sin totalupplevelse i naturreservatet.

Innehåll

Friluftsliv i skyddad natur i Östergötland – en enkätstudie	0
1 Bakgrund	4
2. Syfte	5
3 Metod	5
3.1 Allmänheten	5
3.1 Naturintresserade	5
3.3 Naturreservatsbesökare	5
4 Resultat	7
4.1 Naturintresse och kännedom om reservat	7
4.2 Upplevda hinder	9
4.3 Information	10
4.4 Besöksundersökning i naturreservaten	11
4.4.2 Besökare i Fjällmossens naturreservat	14
4.4.3 Besökare i Hackeboöns naturreservat	14
4.4.4 Besökare i Kungsbros naturreservat	14
4.4.1 Besökare i Vidingsjö naturreservat	15
4.5 Analys av besökspotentialen för naturreservaten	15
5 Referenser	16

Bilagor

1. Summering av enkätsvar i Östergötland, webbenkät via twitter samt och frågor ställda vid länets pendelstationer
2. Summering av svar av webbenkäten till prenumeranter av NaturE
3. Summering av enkätsvar vid Bokös naturreservat
4. Summering av enkätsvar vid Fjällmossens naturreservat
5. Summering av enkätsvar vid Hackeboöns naturreservat
6. Summering av enkätsvar vid Kungsbros naturreservat
7. Summering av enkätsvar vid Trollegaters naturreservat
8. Summering av enkätsvar vid Vidingsjöns naturreservat

1 Bakgrund

Tillgång till naturområden är en förutsättning för ett rikt friluftsliv. Såväl skyddad som icke skyddad natur ger upplevelsevärden. Att naturen är skyddad genom t.ex. naturreservat gör att den biologiska mångfalden och värdefulla naturmiljöer bevaras samtidigt som människor får tillgång till naturen långsiktigt. Ett av friluftspolitikens mål är att tillgängliggöra och förvalta skyddad natur som resurs för friluftsliv och rekreation.

Tidigare mätningar har visat att 83 procent av svenskarna anser att det är viktigt att skydda natur. Drygt två av tre instämmer helt eller delvis i att naturreservat och nationalparker är viktiga för deras utomhusaktiviteter (Kantar Sifo, 2017).

Länsstyrelsen Östergötland har under många år strategiskt arbetat för att ta tillvara friluftslivets intressen genom att för ett flertal reservat satsa på skötselåtgärder som t.ex. vandringsleder och vindskydd. Vi har valt att dela in naturreservaten i tre klasser beroende på hur bra anpassade de är för besökare. Reservatets klass visas med stjärnor, där 3-stjärniga reservat är mest anpassade för besökare medan 1-stjärniga reservat har få eller inga anpassningar för besökare. Målet har varit att de mest besöksvänliga reservaten ska vara geografiskt spridda över länet, se tabell 1.

Tabell 1. Totalt antal reservat och antal 3-stjärniga reservat per kommun och per 10 000 invånare samt medelavstånd till skyddad natur. Tabellen anger både kommunala reservat och reservat som förvaltas av Länsstyrelsen.

Kommun	Totalt antal reservat	Antal 3-stjärniga reservat	Antal 3-stjärniga reservat per 10 000 invånare	Medelavstånd till skyddad natur (km)
Boxholm	5	0	0,0	5,0
Finspång	21	1	0,5	3,7
Kinda	34	3	3,0	3,9
Linköping	26	9	0,6	2,4
Mjölby ⁴⁾	9	3	1,1	2,3
Motala	20	3	0,7	2,9
Norrköping	47	9	0,6	1,7
Söderköping	19	1	0,7	2,8
Vadstena ⁴⁾	5	2	2,7	3,1
Valdemarsvik	19	3	3,9	3,3
Ydre	22	2	5,4	4,4
Åtvidaberg	18	1	0,9	6,1
Ödeshög ⁴⁾	14	3	5,7	2,1

1) Reservatsantal i mars 2017

2) Folkmängd i kommunen enligt SCB:s befolkningsstatistik 30 september 2016

3) Medelavstånd till skyddad kommun enligt SCB statistik för 2016

4) Tåkern är medräknad i både Vadstena, Ödeshög och Mjölby (3-stjärnigt reservat)

2. Syfte

Denna undersökning har två syften, dels att undersöka hur vi får fler besökare till naturreservaten och dels hur de besökande upplevde sin vistelse i vissa utvalda naturreservat.

Undersökningen ska bl.a. ge svar på följande frågor:

- *Vilken kännedom har man om länets naturreservat?*
- *Finns det några hinder för att besöka reservaten?*
- *Hur får man information om de skyddade områdena?*
- *Hur upplevs besöken i naturreservaten?*

3 Metod

Datainsamlingen var en kombination mellan att söka upp folk och muntligt ställa frågor, webbserade enkäter och pappersenkäter. Vi vände oss till tre olika målgrupper; allmänheten, naturintresserade med särskilt intresse för Östergötlands natur samt reservatsbesökare.

3.1 Allmänheten

Vi valde att ställa frågor till folk vid några av länets pendelstationer, då vi antog att det var stor chans att folk var villiga att svara på frågor medan de väntade på nästa tåg. De pendelstationer som utvaldes var Norrköpings, Kimstads, Linköpings, Mjölbys, Skänninges och Motalas. Frågorna fanns också att besvara via Länsstyrelsens Twitter konto under samma dag samt ytterligare några dagar. Totalt fick vi 126 helt ifyllda enkätsvar medan enskilda frågor besvarades av som mest 167 st. Resultatet ska dock användas med viss försiktighet, då det är begränsat antal enkätsvar som samlats in och det faktum att vi enbart valde att fråga pendlare.

Svaren har summerats i bilaga 1.

3.1 Naturintresserade

För att nå de naturintresserade med särskilt intresse för Östergötlands natur vände vi oss till de som prenumererar på Länsstyrelsens nyhetsbrev NaturE. Vi gjorde en webbenkät i samband med att nyhetsbrev 1, 2017 publicerades strax innan sommaren. Då vi först enbart fick in 15 svar så skickades det ut en påminnelse efter sommaren. Totalt fick vi då in 93 helt ifyllda enkätsvar medan enskilda frågor besvarades som mest av 117 st. Det är möjligt att de som svarade första gången även svarade ytterligare en gång efter påminnelsen.

Svaren har summerats i bilaga 2.

3.3 Naturreservatsbesökare

För att nå reservatsbesökare sattes postlådor upp i sex av länets naturreservat; Bokö, Fjällmossen, Hackelboön, Kungsbro, Trollegater och Vidingsjö.

Bokö, Fjällmossen, Hackelboön, och Trollegater valdes för att de är 3-stjärninga och för att Länsstyrelsen förvaltar dessa reservat. Ett 3-stjärningt reservat innebär att vi gjort satsningar på

olika friluftsanordningar för besökare och därmed gjort reservatet mer tillgängligt och besöksvänligt. Kungsbro valdes ut för att reservatet fått många poäng vid en analys, som Länsstyrelsen gjort (se kap 4.5), över vilka naturreservat som hade störst besökspotential. Linköpings kommun valde att utföra en liknande enkätundersökning vid Vidingsjös naturreservat, som kommunen själv förvaltar.

På varje ställe fanns två postlådor, en olåst postlåda med pappersenkäter och en låst postlåda där de ifyllda enkäterna kunde läggas i. Postlådorna fick sitta uppe under olika lång tid och tömning av lådorna skedde 3–5 gånger under perioden. Målsättningen var att få in 50 pappersenkäter vid varje reservat, vilket vi lyckades med för tre av reservaten. Enkäten fanns enbart på svenska vilket gör att utländska besökare inte hade möjlighet att besvara frågorna. I samband med tömning av lådorna uppmanade vi folk att fylla i enkäten och till de utländska besökare som då fanns på plats ställde vi frågorna direkt. Tabell 2 visar under vilken period insamlingen av enkäter pågick och hur många enkätsvar som vi fick in för respektive reservat. Totalt insamlades 285 enkäter.

Tabell 2 Insamlingsperiod och antal erhållna enkätsvar vid respektive naturreservat

Reservat	Start	Slut	Antal enkäter
Fjällmossen	21-maj	01-aug	73
Bokö	28-jun	23-sep	22
Trollegater	26-jun	24-aug	71
Hackelboön	26-jun	20-sep	33
Kungsbro	22-maj	20-sep	32
Vidingsjö	13-sep	17-okt	54

Bild 1 Postlådor som sattes upp i Fjällmossens naturreservat i samband med enkätundersökningen. Foto: Hanna Höglund, Länsstyrelsen

4 Resultat

4.1 Naturintresse och kännedom om reservat

Intresset av att vistas i naturen är stort. Över 80 % av de 284 som besvarade frågan i enkäten uppgav att de var mycket intresserade av att vistas i naturen och 17 % angav att de var ganska intresserade.

Trots det stora naturintresset så är de ca 250 naturreservaten i Östergötland ganska okända av allmänheten. På frågan *Vilka naturreservat i Östergötland känner du till?* så kunde 17 % av allmänheten inte namnge något av länets reservat. Av de som kunde namnge ett eller flera naturreservat så nämndes Tinnerö eklandskap i störst omfattning, men noterbart är att svaren fördelades på över 100 olika reservat i länet. Tydligt var att de flesta bäst kände till reservaten i sin egen hemkommun, för om vi bortser från dessa naturreservat så träder ett annat mönster fram. Antal reservat i länet som då omnämns halveras till ca 50 st och Omberg och Tåkern anges tre gånger så många gånger som något annat reservat, se tabell 3. Omberg är inget naturreservat, även om det på Omberg finns fem naturreservat (Mörkhålakärret, Ostmossen, Storpissan, Ombergsliden och Ombergs bokskog). Att Omberg ändå omnämns beror troligtvis på att det är en av Sveaskogs ekoparker, vilket lätt blandas ihop med naturreservat. Vidare kan noteras att Tinnerö eklandskap inte är lika känt utanför Linköpings kommun som inom kommunen.

Tabell 3 Lista över de mest kända naturreservaten bland allmänheten, med respektive utan naturreservaten i deras hemkommun. Siffrorna efter reservatsnamnen anger hur många som uppgav reservatets namn. Totalt svarade 123 st. på frågan om vilka naturreservat i Östergötland som de känner till.

Mest kända naturreservat i Östergötland		Mest kända naturreservaten i Östergötland om man bortser från naturreservaten i deras hemkommun
1	Tinnerö eklandskap (22)	Omberg (16)
2	Omberg (16)	Tåkern (14)
3	Tåkern (16)	Hallstad ängar (5)
4	Glotterskogen (13)	Trollegater (5)
5	Vallaskogen (13)	Svensksundsviken (4)

Till de naturintresserade så frågade vi istället *Vilka naturreservat i Östergötland skulle du rekommendera till vänner och bekanta?* Enkätsvarenavaren visar att Tåkern och Omberg rekommenderas i störst omfattning, även om Tinnerö eklandskap också får många rekommendationer, se tabell 4. Totalt rekommenderas 90 olika reservat i länet. Om vi bortser från de naturreservat de känner till i sin hemkommun, så sjunker antalet rekommenderade naturreservat till 57 st. och det är procentuellt betydligt färre som då rekommenderar Tinnerö eklandskap. Resultatet stämmer väl överens med tidigare frågeställning till allmänheten om vilka naturreservat som de känner till.

Det kan också urskiljas att östgötska skärgården rekommenderas i lika stor utsträckning som Tåkern och Omberg men då spridd på större geografisk namngivning (reservaten Åsvikelandet, Kvädöfjärden, Torrö, Kopparholmarna, Eknön, Ekön, Bokön, tillsammans med Gryts skärgård Sankt Anna och Skärgården). Någon annan liknande koppling kunde inte ses t.ex. för Kolmården, Sommenbygden eller liknande.

Tabell 4 Lista över de mest rekommenderade reservaten i Östergötland med respektive utan naturreservaten i deras hemkommun. Siffrorna efter reservatsnamnen anger hur många som uppgav reservatets namn. Totalt svarade 90 st. på frågan om vilka naturreservat i Östergötland som de rekommenderar till deras vänner och bekanta

	Mest rekommenderade naturreservaten i Östergötland	Mest rekommenderade naturreservaten i Östergötland om man bortser från naturreservaten i deras hemkommun
1	Tåkern (26)	Tåkern (22)
2	Omberg (19)	Omberg (15)
3	Tinnerö eklandskap (16)	Tinnerö eklandskap (6)
4	Fjällmossen (8)	Kärnskogsmossen (5)
5	Glotternskogen (6) Marmorbruket (6) Ågelsjön (6) Åsvikelandet (6)	Skärgården (5)

Bild 2 Utsikt över Tåkern, länets mest rekommenderade naturreservat. Foto: Adam Bergner, Länsstyrelsen

Citat från enkätundersökningen

”Tycker att Tinnerö borde bli en nationalpark. Har stort friluftsvärde för Linköpings kommuns innevånare och är mycket bra skött”

”Jättebra jobbat de senaste åren med att skapa så många fler naturreservat, det behövs verkligen”

4.2 Upplevda hinder

Frågan i enkäten som rör hinder utformades först till *Upplever du något hinder för att komma ut i naturen?* men när nästan alla svarade nej på frågan så omformulerades frågan till *Vad skulle få dig att komma ut i naturen oftare?* Då fick vi in betydligt fler användbara svar.

Det hinder som flest uppgav var tidsbrist, därefter följde att information saknades om utbud och möjligheter, transportmöjlighet ut till naturområden samt att tillgång saknas till lämpliga platser, se diagram 1. Då vi valde att fråga folk vid pendelstationerna så är det troligt att det finns en viss överrepresentation för hindret ”saknar transportmöjlighet”, då fler än genomsnittet som åker kollektivt saknar tillgång till bil. Dock har flera i målgruppen naturintresserade också angett att detta är ett hinder, vilket gör att vi ändå bedömer detta hinder som större än brist på pengar eller sällskap, familjesituationen, upplevelse av otrygghet eller för fysiskt krävande.

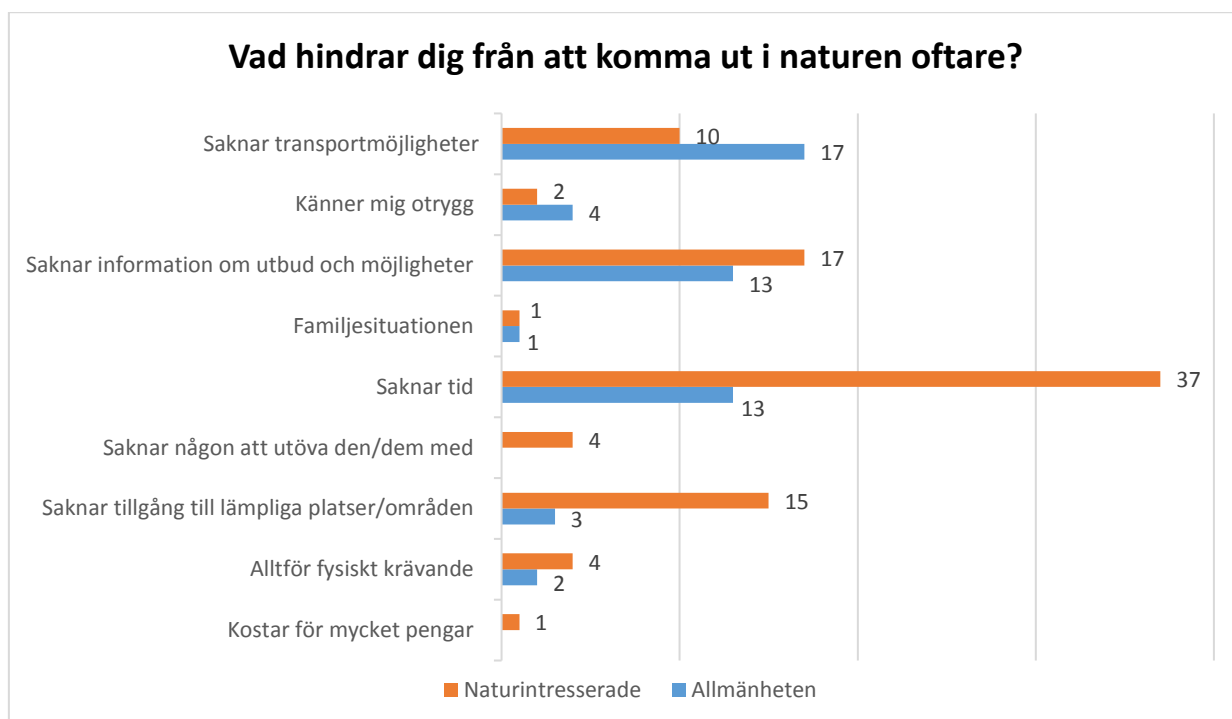

Diagram 1 Anger vilka hinder som finns för komma ut mer i naturen. Totalt svarade 144 st. att de upplevde ett eller fler hinder för mer naturupplevelse.

Citat från enkätundersökningen om upplevda hinder

”Mer fritid! Naturmiljöer som även lockar mina tonåringar”

”Svårt att ta sig ut och hem med buss”

”Satsa pengar på att öka rörelsen i samhället via ökad tillgänglighet i de reservat som finns i Östergötland”

”Jag har ormfobi. Tänk om det fanns någon kartläggning över koncentrationen av ormar så man kunde sikta på att undvika de områdena och ändå få njuta av naturen”

4.3 Information

På frågan hur man vill hitta information om natur- och friluftsområden så är det digital information som främst efterfrågas, se diagram 2. Majoritet använder svepande beskrivningar på hur de vill hitta information om natur- och friluftsområden som t.ex. på nätet, webben, internet. Av de som svarar att de använder Internet eller mobilapplikationer, uppger 20 % vilka hemsidor och applikationer som de söker information på, och då är det främst kommunen och Länsstyrelsens hemsida som anges samt Naturkartan. Som framgår av diagrammet så ville reservatsbesökarna få information om naturområdena ute på plats, t.ex. via skyltar, i större utsträckning än allmänheten och de naturintresserade.

Av allmänheten och de naturintresserade angav 65 % att de enbart använde digital information, 25 % att de önskade både digital och tryckt information medan resterande 10 % angav att de vill ha information om natur- och friluftsområden enbart genom tryckt information.

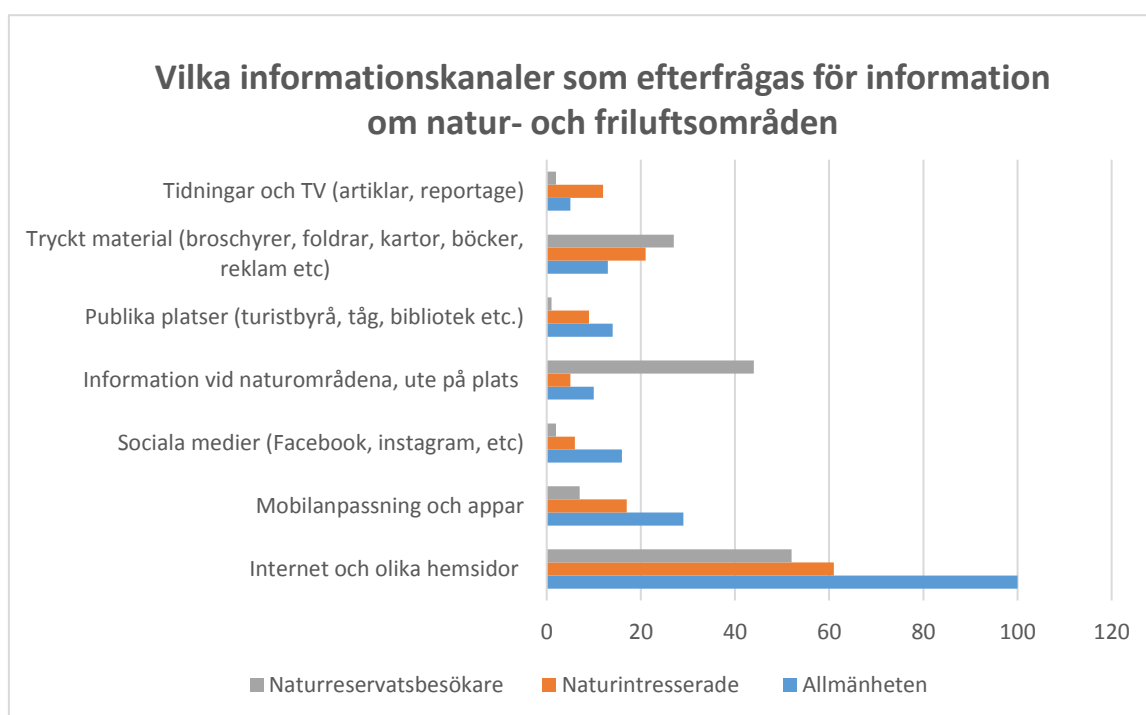

Diagram 2 Anger vilka informationskanaler som de olika målgrupperna efterfrågar för att få information om natur- och friluftsområden. Totalt svarade 376 på frågan och det var möjligt att ange flera olika informationskanaler

Citat från enkätundersökningen om information

”Ser gärna att ni jobbar med digitalisering, interaktion människa-natur-teknik för att locka yngre generationer ut till natur- och friluftsområden. Vi är olika och kan på olika sätt motiveras till att upptäcka naturen”

” Bra med de små foldrarna om respektive naturreservat”

”På en samlad, mycket omfattande hemsida där man kunde hitta lämpliga buss och tågturer, vindskydd, köpa bra kartor”

4.4 Besöksundersökning i naturreservaten

Utifrån enkätsvaren vid de sex olika reservaten, så är det mest troligt att besökaren är en hen i åldern 61–70 år som besöker reservatet tillsammans med familjen eller partnern och känner till naturreservatet sedan tidigare. Hen är mycket nöjd med sin vistelse i naturreservatet och har under besöket vandrat och upplevt naturen.

Dock är slutsatsen att det är svårt att uttala sig om den typiska naturreservatsbesökaren. Reservaten tilltalar olika målgrupper. Vilka besökarna är beror troligt vis mer på reservatets sevärdigheter, aktivitetsmöjligheter och var reservatet finns än vilken ålder eller kön besökaren har.

Det finns dock en tydlig tendens att vid icke tätortsnära reservat så besöks reservatet främst tillsammans med familjen/partnern, se diagram 3. Vidingsjö som är ett tätortsnära reservat, besöks i större utsträckning utan sällskap. Det är väldigt få som besöker ett naturreservat tillsammans med kollegor/arbetskamrater.

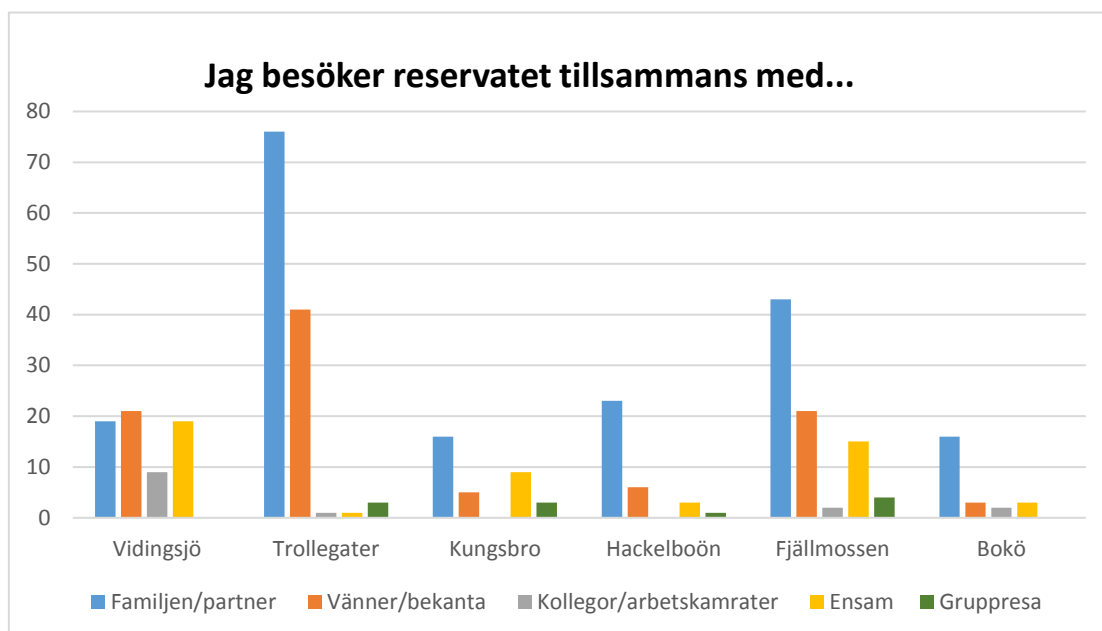

Diagram 3 Visar vilka man besöker naturreservaten tillsammans med. Totalt svarade 314 st. på frågan och det var möjligt att ange flera alternativ.

Vid undersökningen bland allmänheten, se kap 4.1 så framgår det att kunskapen om naturreservat är relativt begränsad, t.ex. kunde 17 % inte namnge något av länets reservat. Bland naturreservatsbesökarna är det tydligt att de känner till området sen tidigare alternativt fått kännedom om området via släktingar, vänner eller bekanta, se diagram 4. Det förklarar till viss del också varför så få känner till naturreservat utanför sin hemkommun. Det verkar som att relativt få aktivt söker eller får information om naturreservat via andra informationskanaler.

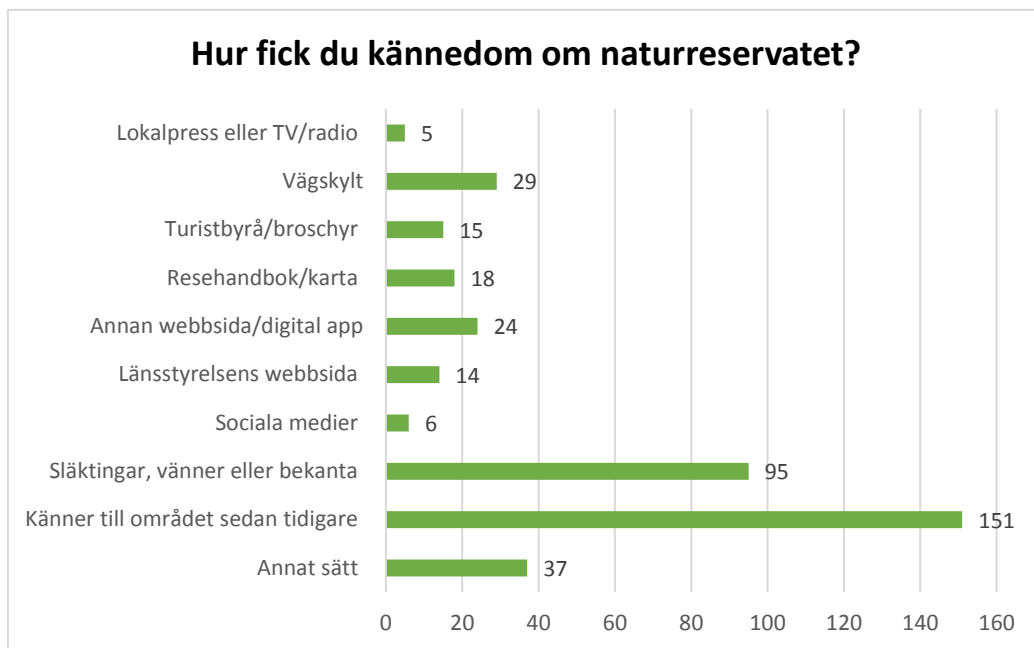

Diagram 4 Visar hur naturreservatsbesökarna fick kännedom om naturreservatet. Totalt svarade 254 st. på frågan och det var möjligt att ange flera alternativ.

Det finns ingen tydlig trend för hur många gånger naturreservatsbesökaren besöker ett reservat. För Vidingsjö så framgår det av svaren att många är där flera gånger i veckan och nästan alla som besvarade enkäten hade varit där mer än 15 ggr, medan för Trollegator är 70 % av reservatsbesökarna där för första gången. Avståndet för besökaren till naturreservatet är troligtvis betydelsefullt för hur många gånger en besökare har varit i naturreservatet.

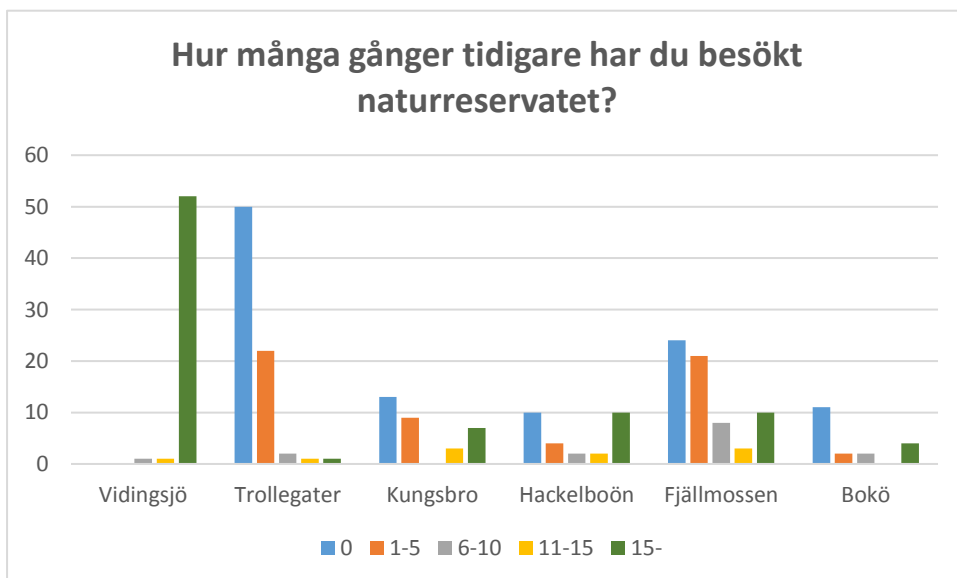

Diagram 5 Visar hur många gånger naturreservatsbesökarna besökt naturreservatet tidigare vid de sex olika naturreservaten. Totalt svarade 275 st. på frågan och det var möjligt att ange flera alternativ

Majoriteten av naturreservatsbesökarna svarade att de var mycket nöjda på frågan *Hur nöjd är du med din totalupplevelse i naturreservatet?* se diagram 6.

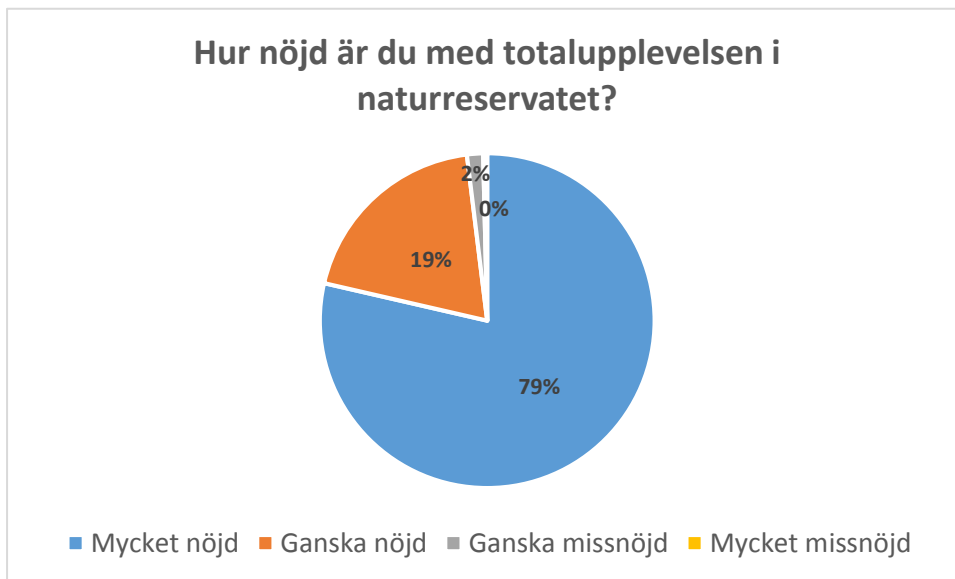

Diagram 6 Diagrammet visar hur nöjda besökarna var med sin upplevelse i de sex utvalda reservaten. Totalt svarade 257 st. på frågan.

Bild 3 Upplevelsestigen i Hackeboöns naturreservat var uppskattad av de yngre besökarna. Foto: Annika Forslund, Länsstyrelsen

4.4.1 Besökare i Bokös naturreservat

De flesta besökarna som svarade på enkäten gick vandringsleden på ön. Alla utom en var mycket nöjda med totalupplevelsen av sitt besök i naturreservatet. Besökarna kom från hela Sverige och hälften av besökarna hade också besökt de andra öarna i Bokös naturreservat. Tyvärr var det inte mer än 22 st. som besvarade enkäten. En orsak kan vara att postlådorna placerades på sidoväggen av informationsboden och kan därför ha missats av besökarna.

Svaren har summerats i bilaga 3.

4.4.2 Besökare i Fjällmossens naturreservat

Att vandra, njuta av tystnaden och lugnet tillsammans med naturupplevelse är det som besökarna ägnade sig mest åt i Fjällmossens naturreservat. Mer än 65 % av besökarna kom från Norrköping eller Nyköping dvs. från de kommuner som reservatet ligger i. Postlådorna var placerade dels vid parkeringen i anslutningen till Lövsjöstigen och dels vid rastplatsen vid Lilla Göljen. Det var en relativt jämn ålders- och könsfördelning på dem som besvarade enkäten.

Svaren har summerats i bilaga 4.

4.4.3 Besökare i Hackeboöns naturreservat

Naturreservatet Hackelboön ligger vid en trafikrastplats och flera har angett att de passat på att gå en sväng när man sett reservatets skylta, som en paus på vägen. Mer än var fjärde har fått information om reservatet via vägskylden. Besökarna kommer från hela landet och har ägnat sig åt bad, njutit av tystnaden, lugnet och naturupplevelsen i reservatet. En relativt jämn åldersfördelning av de som svarat på enkäten, dock fler kvinnor än män som svarat på enkäten.

Svaren har summerats i bilaga 5.

4.4.4 Besökare i Kungsbro's naturreservat

Två av tre besökare har ägnat sig åt fågelskådning och njutit av tystnaden och lugnet. Hälften av besökarna är från Linköpings kommun, dvs. från den kommun där reservatet finns i. Flera har angett att de uppskattar de förbättringar som gjorts i reservatet de senaste åren och de allra flesta är nöjda eller mycket nöjda med sin upplevelse i reservatet.

Svaren har summerats i bilaga 6.

4.4.5 Besökare i Trollegaters naturreservat

I Trollegater är grottutforskning det som besökarna främst ägnar sig åt. Nio av tio besökare är mycket nöjd med sin upplevelse. De kommer från hela Sverige men också utomlands. Flera har angett att det är ett resmål under semesterresan och de flesta, ca 70 % besöker reservatet för första gången. Det finns önskemål om fler äventyrsaktiviteter i området.

Svaren har summerats i bilaga 7.

4.4.1 Besökare i Vidingsjö naturreservat

De flesta som besvarade enkäten var i åldern 61–81 och det var bara 6 st. som var under 50 år. Alla var bosatta i Linköpings kommun, dvs. från den kommun där reservatet finns, och nästan alla hade besökt naturreservatet mer än 15 gånger. Majoritet vill att området ska vara en mötesplats och anpassas till olika sport- och friluftaktiviteter. Att Vidingsjöskogens naturreservat ska sparas i sin helhet ansåg hela 98 %.

Svaren har summerats i bilaga 8.

4.5 Analys av besökspotentialen för naturreservaten

Inom programmet Värna Vårda Visa så skulle Länsstyrelsen belysa vilka naturreservat som har störst besökspotential i länet. För att besvara den frågan utgick vi från fyra huvudkategorier som vid analysen skulle väga lika tungt. Dessa fyra kategorier var Närhet till tätort, Infrastruktur, Turismförutsättningar och Upplevelsekaraktär för friluftsliv. För varje kategori kunde max 10 p erhållas och totalt kunde alltså 40 p erhållas, se tabell 5 för poängsättningen. Analysen genomfördes av länets samtliga 3-stjärniga reservat samt några andra reservat som bedömdes ha möjlighet att få många poäng.

Tabell 5 Tabell över de fyra huvudkategorierna och poängsättningen vid analysen över besökspotentialen för olika naturreservat. När det gäller länets 10-topp turistmål, sevärdigheter och äta och bo i kategorin Turismförutsättningar utgick dessa från vad som fanns på Visit Östergötlands webbplats januari 2017, då det bedömdes vara den webbplatsen som turister i första hand besöker.

Närhet till tätort Max 10 p	<u>Avstånd till tätort (tätort=200 invånare):</u> 10 p=0-1 km; 9 p = 1-2 km; 8 p =2-3 km; 7 p = 3-4 km; 6 p = 4-5 km; 5 p = 5-6 km; 4 p = 6-7 km; 3 p =7-8 km; 2 p = 8-9 km; 1 p = 9-10 km
Infrastruktur Max 10 p	<u>Bil (3 p):</u> 3 p= Parkering finns för mer än 10 bilar. <u>Cykel (3 p):</u> 3 p= cykelbana finns <100 m 1 p ges om cykelbana <2 km <u>Buss (4 p):</u> 4 p = Hållplats finns inom 500 m.
Turismförutsättning Max 10 p	<u>Avstånd till 10-topp turistmål (3 p):</u> 3 p=0-2 km; 2 p=2-5 km; 1 p=5-10 km <u>Avstånd till sevärdigheter (2 p):</u> 2 p = inom 5 km; 1 p = inom 10 km <u>Äta och bo (2 p)</u> 2 p = Mat och övernattnin inom 5 km; 1 p = Mat och övernattnin inom 10 km; 0,5p= Mat eller övernattnin inom 10 km <u>Naturturism (3 p):</u> 3 p= Riksintresse för friluftsliv; 1 p = Andra reservat inom 5 km; 0,5 p = Östgötaleden/andra leder; 1 p = stort friluftsområde
Upplevelsekaraktär för friluftsliv Max 10 p	<u>Aktiviteter (4p):</u> 1 p = 1 aktivitet; 2 p = 2–3 aktiviteter; 3p = 4 eller fler aktiviteter; Vattenaktiviteter 1 p; Året runt aktiviteter 1 p <u>Kultur (2p):</u> 1p = Kulturmiljöer som ger upplevelse 2p = Kulturresevat <u>Mervärde (4p):</u> Landskap/lockelse max 4 p; Höjdpunkt med utsikt eller spektakulär vy 1 p; Vatten = 1 p

Resultatet av analysen visade att Tinnerö eklandskap fick flest poäng tätt följt av Ramunderberget, se tabell 6. Många av reservaten som förvaltas av kommuner fick höga poäng, vilket inte är så förvånande då dessa är tätortsnära med bra infrastruktur. Av de naturreservat som Länsstyrelsen förvaltar fick Svartåmynningen, Ågelsjön, Kungsbro och Tåkern högst poäng.

Tabell 6 Lista över de naturreservat som bedöms ha högst besökspotential

Naturreservat	Poäng	Förvaltare
Tinnerö eklandskap	36	Linköpings kommun
Ramunderberget	35	Söderköpings kommun
Vrinneviskogen	32,5	Linköpings kommun
Marmorbruket	32	Norrköpings kommun
Vidingsjöskogen	32	Linköpings kommun
Ågelsjön	31	Länsstyrelsen
Sjöbo-Knäppan	31	Motala kommun
Svartåmynningen	31	Länsstyrelsen
Vallaskogen	30,5	Linköpings kommun
Skogssjöområdet	30	Mjölby kommun
Kärna mosse	28	Linköpings kommun
Staffanstorp	27,5	Motala kommun
Kungsbro	27	Länsstyrelsen
Tåkern	26,5	Länsstyrelsen
Viggeby	25	Linköpings kommun

5 Referenser

Kantar Sifo (2017). Kantar Sifo har på uppdrag av Naturvårdsverket undersökt vad befolkningen anser om skyddad natur. Frågorna ställdes till de som känner till Naturvårdsverket (96 % av befolkningen). Undersökningen är en webbaserad enkät med slumpmässigt utvalda personer mellan 18 och 75 år som finns i Kantar Sifos Onlinepanel. 312 personer har besvarat frågorna om skyddad natur. Ingår i en större studie kring myndigheters anseende. Rapport Johan Orbe 2017-09-11

Citat från enkätundersökningen

”Cykling är ett bra sätt att bli kär i Sverige. Perfekt efter jobbet om man är stressad. Eller en promenad rund en sjö, med en fikapaus”

”Kaffet smakar alltid gott ute vid klipporna i solnedgången”

”Tycker ni gjort ett kanonarbete med reservaten de sista åren. Toppen!!”

”Bra initiativ med en sån här förfråga”

Summering av enkätsvar i Östergötland, webbenkät via twitter samt och frågor ställda vid länets pendelstationer

Nedan följer en summering av ifyllda enkäter. Svaren återges till stor del i sin helhet, men där i princip lika svar erhållits anges de tillsammans med en parantes efteråt som anger antal lika svar, t.ex. Nätet (4) innebär att frågan besvarats i fyra enkäter med Nätet. Vidare visas den gruppering som gjorts för sammanställning av fritextsvaren.

Hur intresserad är du av att vistas i naturen? (167)

Mycket intresserad **123**
Ganska intresserad **39**
Inte särskilt intresserad **5**
Inte alls intresserad **0**

Upplever du något hinder för att komma ut i naturen? (161 svar)

Nej **113**
Ja **48**
Ja, följande:

Svaren har grupperats utifrån 11 olika upplevelser av hinder. Vissa svar har delats upp i flera punkter. Efter fritextsvarens anges en eller flera bokstäver som motsvarar upplevelsen av ett eller flera hinder. Summering görs i tabellen efter fritextsvaren.

- Rädsla, ont i knäet (B, J)
- Skador i kroppen är det enda, så strikt rehabilitering eller operation så kommer det att bli bra (B)
- När det gäller naturreservat ibland svårt att hitta dit och ibland svårt med parkering (C, I)
- Bommar som spärrar av små skogsvägar (C)
- Under vintertid är det mycket jägare ute i skogarna och det är svårt att röra sig ute utan att känna att man stör. Jag saknar längre vandringsleder, där man kan gå runt och inte behöver ta samma väg tillbaka som tex på östgötaleden (C, I)
- Tidsbrist (10*G)
- Jobbet hindrar mig från att komma ut i naturen, dvs tidsbrist (2*G)
- Tid och kunskap om bra områden (G, I)
- Just nu amning och liten bebis (H)
- Egentligen inte, men ibland kan det vara svårt att hitta lämpliga platser dvs veta vart man ska åka när man vill uppleva nya områden (I)
- Dålig information om trevliga naturupplevelser och leder (I)
- Beträdnadsförbud, campingförbud och eldningsförbud i många reservat (I)
- Att det är svårt att veta vart någonstans man kan göra vissa olika typer av aktiviteter och hur man kan ta sig dit (I)
- Det skulle vara bra med fler uterastgårdar för hundar (I)

- Saknar information om vart man kan åka för att plocka svamp och vilka skogar man kan vistas i (I)
- Att hitta dit (I)
- Ibland upplever jag att det är svårt att hitta till alla naturreservat och en del leder. Det är något dåligt skyltat, samt dålig information online och i naturkartan-appen om hur en tar sig dit med buss eller dylikt. Alla har inte bil... (I, K)
- Transportmedel som stannar i anslutning till fina friluftsområden. var man ska titta för att hitta nya områden att friluftsliv i som inte är reservat (I, K)
- Vi bor i stan (Linköping) och när vi inte har tillgång till bil kommer jag inte ut i den mer ostörda naturen runt stan. Jag känner inte till alla bra naturområden som kanske är mer lättillgängliga än jag tror (I, K)
- Jag önskar att några av lederna har tydligare markeringar när vi är ute och går. Jag vill gärna att jag ska kunna transportera mig till och från naturreservat med kollektivtrafik. Tacksam om ni samverkar med Region Östergötland kring denna fråga (I, K)
- Allergi, pollen och raps (J)
- Jag är rädd för småkryp, särskilt spindlar (J)
- Jag har stor ormfobi. Tänk om det fanns någon kartläggning över koncentrationen av ormar så man kunde sikta på att undvika de områdena och ändå få njuta av naturen (J)
- Väldigt svårt att ta sig ut/hem med buss (2*K)
- Att det ibland är långt till naturen och att jag måste ha bil för att komma till många ställen (K)
- Långa avstånd till riktig tystnad och orörda naturområden. Kräver biltransport. Bor i innerstan. Dåliga kommunala kommunikationer till lantliga orter (K)
- Bättre kollektivtrafik till naturen (2*K)
- Jag skulle vilja kunna ta buss ut på landet och sedan vandra eller cykla därifrån till en annan plats där jag kan ta buss eller där jag ställt bilen. Så gjorde vi förut men nu går det inte bussar på landsbygden på samma sätt. Att alltid behöva åka bil ute i naturen har inte samma charm (K)
- Jag har ingen bil så därför är det svårt att komma till de finaste ställena (K)
- Svårt att veta vilka bussar och färjor som passar (K)
- Sedan landsbygdstrafiken lades ned är det betydligt svårare att komma ut i naturen utan bil (K)
- Bor inne i centrala Linköping, det blir ett projekt att ta sig ut (K)
- Att för att jag inte har bil blir det ett större projekt att ta sig ut i natur som inte är väldigt tätortsnära (K)
- Det kan vara svårt att ta sig till naturområden utan bil. De naturområden som, oftast, täcks av kollektivtrafiken är områden som medvetet har omvandlats till att vara attraktiva för allmänheten. Dessa områden är inte alltid intressanta för de som har ett intresse för mer vild natur (K)

Upplevelse av hinder		Antal
	<i>Inget</i>	<i>113</i>
<i>A</i>	<i>Kostar för mycket pengar</i>	<i>0</i>
<i>B</i>	<i>Alltför fysiskt krävande</i>	<i>2</i>
<i>C</i>	<i>Saknar tillgång till lämpliga platser/områden</i>	<i>3</i>
<i>D</i>	<i>Saknar någon att utöva den/dem med</i>	<i>0</i>
<i>E</i>	<i>Saknar kunskap/utbildning</i>	<i>0</i>
<i>F</i>	<i>Saknar utrustning</i>	<i>0</i>
<i>G</i>	<i>Saknar tid</i>	<i>13</i>
<i>H</i>	<i>Familjesituationen</i>	<i>1</i>
<i>I</i>	<i>Saknar information om utbud och möjligheter</i>	<i>13</i>
<i>J</i>	<i>Känner mig otrygg</i>	<i>4</i>
<i>K</i>	<i>Saknar transportmöjligheter</i>	<i>17</i>

Var skulle du vilja hitta information om natur- och friluftsområden? (131)

Svaren har grupperats utifrån olika informationskanaler. Efter fritextsvarens anges en eller flera bokstäver som motsvarar bedömd informationskanal Summering görs i tabellen efter fritextsvaren.

- På webben. Även viktigt med bra kartor över leder etc. Naturkartan är inte speciellt bra eller användarvänlig. (A)
- Internet (13*A)
- Enkel sökning på internet. Om man tex söker på friluftsliv Östergötland ska man snabbt komma till en sida med massa bra ställen, tips och länkar till områden och aktörer som kan bidra till ens upplevelse (A)
- Kommunens hemsida och länsstyrelsens hemsida, turistsidor (A)
- NV, länsstyrelser och kommuner (A)
- Länsstyrelsens hemsida (2*A)
- Jag har hittat den informationen jag behöver på länsstyrelsens hemsida (A)
- På er hemsida. Förslag på rutter, vandringar, paddlingsturer, vindskydd, tältplatser mm (A)
- Internet, google (A)
- www (2*A)
- Internet. Antingen på kommunernas egna hemsidor eller via en hemsida, förslagsvis upprättad vid ett initiativ, där användare lätt kan hitta konstant uppdaterad information om naturområden i sin närhet (A)
- På nätet (7*A)
- På nätet, hemsidor (A)
- Jag hittar det jag behöver på nätet (A)
- Att söka på nätet är enklast. Kommun och länsstyrelses hemsidor är ett sätt. (A)
- Internet. Kommunens hemsidor (A)
- Kommunens hemsida (6*A)
- På kommunen och lst hemsida (A)
- Lättillgängligt på kommunernas hemsida, eller ännu hellre på en separat hemsida för hela länet (A)

- Jag vill ha informationen om leder och besöksmål väl samlat på en hemsida. Det ska vara lätt att hitta det man söker och även hitta nya pärlor. (A)
- Norrköpings kommuns hemsida (A)
- På Linköpings kommuns hemsida (A)
- Någon webbplats, gärna kombinerat med förslag på boende och turförslag (A)
- Gemensam hemsida (A)
- Google (A)
- På webben (2*A)
- På webben och i mobilen (A, B)
- På webben och i en app (A, B)
- Gärna mera information i naturkartan och app. På nätet, antingen via kommun eller länsstyrelse. Jag läser ofta information om naturreservaten på länsstyrelsens hemsida. Jag skulle gärna hitta mer information om friluftslivsaktiviteter och anläggningar på hemsidan också, som inte ligger i skyddad natur.(kommun eller länsstyrelse eller naturkartan) (A, B)
- På en hemsida eller via en app (2*A, B)
- Nätet, i Iphone, App (A, B)
- Webben. Mobilanpassad info (A, B)
- Appar och nätet (4* A, B)
- I en app eller på internet, men helst i en app (A, B)
- En växande Naturkarta i mobil och på Data (A, B)
- På nätet, gärna utförligt på kommunens och länsstyrelsens hemsida. Fast naturkartan finns och den är bra (A, B)
- Det finns mycket info på internet och appar (A, B)
- En linköpingsapp, Facebook, hemsida och turistbyrån (A, B, C, E)
- Facebook, kommunens hemsida, appar, foldrar, tidningen (A, B, C, F, G)
- Internet, tidningen, app (A, B, G)
- Internet tex Facebook (A, C)
- Sociala medier, hemsida för Östergötlands natur och friluftsområden ev kopplade till företag på landsbygden (A, C)
- Internet tex Facebook (A, C)
- Nätet, via webbsidor och sociala medier. Kul med info via fysiska annonser också (A, C)
- Jag vill läsa via hemsida. Använd gärna sociala medier, blogg och podd där det går att ta del av upplevelser från att vistas i olika natur- och fritidsområden (A, C)
- Facebook som delar evenemang. En hemsida som länkar till alla kommuner och där är det indelade i aktiviteter kommun för kommun (A, C)
- På en websida där tips och info kan läggas in av läsare. Typ forum man hittar på FB (A, C)
- Jag hittar det jag behöver med hjälp av Google och diverse friluftssidor på Facebook (A, C)
- Sociala medier, webb, på oväntade ställen (A, C, E)
- Internet och vid respektive område (A, D)

- Vid reservatet och på nätet. Fungerar bra idag. (A, D)
- Bra om det finns på internet och på plats. Upplever att det finns (A, D)
- På plats, vid infarter trafikplatser, skolor, parker, fritidsgårdar, kommunens hemsida osv (A, D, E)
- Kommunens och Länsstyrelsens hemsidor. Turistbyråer, info-skyltar vid stora rastplatser och vid naturområden. I samband med tåg- och busstationer och vid publika byggnader (A, D, E)
- Länsstyrelsens och kommunens hemsidor, på informationsskyltar i natur- och friluftsområden. Broschyrer på turistbyråer och bibliotek (A, D, E, F)
- Information ska vara lättillgängligt. På nätet, google. Få reda på var kan jag få min skogspromenad. På semestern ska information finnas på turistbyrån.
- Bra som det är, nämligen på nätet och vid reservaten. Även via kartor och kunskap hos personalen på lst (A, D, F)
- Turistbyråna ska vara kvar. (A, E)
- Hemsida och bibliotek (A, E)
- Lite överallt. Bra information och guider på internet, på bibliotek, på allmänna ytor där det är lämpligt, kanske "liveinfo" på stan? (A, E)
- Turistbyråer, skyltar i orter där området ligger, nätet (A, E)
- Turistbyrån, webbsidor. Antar det redan finns där (A, E)
- På nätet, bibliotek, reklam i tidningar, informationstavlor vid typ sjukhus, resecentrum m.m (A, E, F)
- Hemsida, etc. Press, tidningar. Kommun landsting förbunden tex sportfiskarna stroke o afasi förbunden osv!!!! (A, E, G)
- Nätet, broschyrer osv (A, F)
- Jag hittar dem bl a på länsstyrelsens hemsida. broschyrer, kommunerna osv tycker det räcker (A, F)
- På nätet. Lst hemsida, kommunernas naturkartor, vanliga kartor och östgötaleden använder jag (A, F)
- På nätet, direktreklam (A, F)
- På webben el tryckt material (A, F)
- Digitalt men också fysiska kartor i handen (A, F)
- På en samlad, mycket omfångsrik hemsida där man kunde hitta lämpliga buss och tågturer, vindskydd, köpa bra kartor (A, F)
- Lokaltidning, internet (A, G)
- Digitalt, gillar Naturkartan, den borde finnas för alla kommuner (B)
- Mobilanpassade hemsidor (2*B)
- Mobilanpassad kartfunktion (B)
- Mobilen (B)
- I mobilapplikationer (B)
- På internet, sociala medier, foldrar och informationsskyltar i naturen.
- Naturappen (B)
- I appar som t ex naturkartan (2*B)
- Har naturkartan app (B)
- I en app. Den som finns är ok, men buggar en del (B)

- Sociala medier (2*C)
- Facebook (2*C)
- Tidningar, sociala medier (C, G)
- På plats (D)
- Direkt på lederna, som det är idag (D)
- I anslutning till Naturreservat. Vid Naturreservatet vill jag ha information om närliggande reservat - typ översiktskarta (D)
- Turistbyrån (E)
- Varför inte på tågen? (E)
- Gärna få ett häfte med sammanfattningar över länets naturreservat där man kan se hur det ser ut i alla reservat samt vad man kan se och hur man tar sig dit (F)
- Broschyr (F)
- Corren (G)
- Överallt
- Har inga krav då jag hittar
- För inspiration, se ut.no
- Vikbolandet
- Finns ganska bra info

Informationskanaler		Antal
A	Internet och olika hemsidor	100
B	Mobilanpassning och appar	29
C	Sociala medier (Facebook, instagram, etc)	16
D	Information vid naturområdena, ute på plats	10
E	Publika platser (turistbyrå, tåg, bibliotek etc.)	14
F	Tryckt material (broschyrer, foldrar, kartor, böcker, reklam etc)	13
G	Tidningar och TV (artiklar, reportage)	5

Vilka naturreservat i Östergötland känner du till? (123)

Inget **21**

Ja **102**

Ja, jag känner till följande:

Tinnerö eklandskap (22), Omberg (16), Tåkern (16), Glotternskogen (13), Vallaskogen (13), Kärna Mosse (11), Svensksundsviken (10), Fjällmossen (9), Ullstämmaskogen (8), Viggeby (8), Hallstad ängar (7), Svartåmynningen (7), Vidingsjöskogen (7), Kärnskogsmossen (6), Trollegater (6), Ågelsjön (5), Getåravinen (4), Borgarmon (3), Håleberget (3), Marmorbruket (3), Mörkahålkärret (3), Staffanstorp (3), Stora Lund (3), Ycke (3), Åsvikelandet (3), Öna kulturresevat (3), Glansgruvan (2), Ostmossen (2), Kungsbro (2), Säby Västerskog (2), Borgs ekhagar (2), Sankt Anna (2), Västra Harg (2), Rosenkälla (2), Kolmården (2), Kvädöfjärden (2), Torrö (2), Ingelstad ekbacke (2), Orrkogölarna (2), Hackelboön (2), Kråkeryd (2), Eklandskapet (2), Örbackens kalkkärr (2), Skogssjön (2), Djurön (2), Rödgölen (2), Åsabackarna (1), Västerby lövskogar (1), Hagebyhöga (1), Idhult (1), Lysings urskog (1), Styra kalkkärr

(1), Ekön (1), Norsholm (1), Norrköpings ekbackar (1), Lunnsjöskogen (1), Bråviken (1), Duvmossen (1), Hästhumla (1), Föllingsö (1), Rocks mosse (1), Gryts skärgård (1), Hästenäs kyrkskog (1), Grävsätter (1), Ekhultebergen (1), Vrinneviskogen (1), Trolleflod (1), Åbackarna (1), Isberga (1), Kolmårdsbranterna (1), Kopparholmarna (1), Övre Glottern (1), Gröngölen (1), Hanekulla (1), Ämtö (1), Södra Bråta (1), Tiveden (1), Kungsbacken (1), Loreberg (1), Kvarsboklint (1), Ramunderberget (1), Kärnskogen (1), Roxen (1), Reservat utanför Berga (1), Sommen (1), Skärgården (1), Bärsjöskogen (1), Ribbingsholm (1), Sättra (1), Herrebro våtmark (1), Smedsta dammar (1), Bråvikenbranterna (1), Bredsjömossen (1), Sjöbo-Knäppan (1), Getmans rike (1), Säter (1), Ombergsliden (1), Klevberget (1), Brokind (1), Vegalla (1), Väsby branter (1),

Nedanstående visar resultatet om du bortser från svarandens hemkommun...

Omberg (16), Tåkern (14), Hallstad ängar (5), Trollegater (5), Svensksundsviken (4), Borgarmon (3), Glotternskogen (3), Kärnskogsmossen (3), Tinnerö eklandskap (3), Mörkahålkärret (3), Stora Lund (3), Ycke (3), Fjällmossen (2), Kråkeryd (2), Ostmossen (2), Sankt Anna (2), Svartåmynningen (2), Västra Harg (2), Ågelsjön (2), Åsvikelandet (2), Brokind (1), Bråvikenbranterna (1), Eklandskapet (1), Ekön (1), Getmans rike (1), Getåravinen (1), Glansgruvan (1), Gryts skärgård (1), Hackelboön (1), Hanekulla (1), Håleberget (1), Idhult (1), Kolmården (1), Kopparholmarna (1), Klevberget (1), Kvädöfjärden (1), Loreberg (1), Lysings urskog (1), Marmorbruket (1), Ombergsliden (1), Ramunderberget (1), Skärgården (1), Styra kalkkärr (1), Sättra (1), Södra Bråta (1), Tiveden (1), Torrö (1), Trolleflod (1), Ullstämmaskogen (1), Vallaskogen (1), Vidingsjöskogen (1), Viggeby (1), Vegalla (1), Väsby branter (1), Åsabackarna (1)

Vilken kommun är du bosatt i? (123)

Linköping **49**
Norrköping **36**
Motala **13**
Mjölby **5**
Valdemarsvik **4**
Kinda **3**
Åtvidaberg **3**
Boxholm **1**

Finspång **1**
Tranås **2**
Stockholm **2**
Trelleborg **1**
Göteborg **1**
Nyköping **1**
Västervik **1**

Ålder? (124)

17 (3); 21; 23; 24 (2); 25 (4); 26 (4); 28 (3); 29 (2); 30 (5); 31 (5); 32 (5); 33 (2); 34 (4); 35 (4); 36; 37 (3); 38 (5); 39 (4); 40; 41 (6); 42 (5); 43 (3); 44 (3); 45 (5); 46; 47 (5); 48 (4); 49; 50 (2); 51 (3); 52 (3); 53; 54; 56; 57 (2); 58 (2); 60 (2); 61 (2); 62; 65 (2); 66; 69 (2); 70; 71 (2); 88; 89

Jag är... (125)

Kvinna **73**

Man **52**

Annat **0**

Vill ej svara **0**

Övrigt (17)

- Ta hjälp av alla naturorganisationer som har program. Stimulera dem att engagera fler ut i naturen
- Större tillgänglighet till att köpa anpassade tryckta kartor behövs
- Behov av betydligt fler och stora naturreservat. Korsmossen t ex borde blivit reservat för länge sedan liksom G:a åfåran Motala ström sträckan Ljung - Ljungsbro. Gammelskog avverkas fortfarande Östergötland. Oacceptabelt.
- Gina vindskydd i området, kul.
- Tack själv!
- Ofta jättefina skyltar och bra parkeringsmöjligheter vid de reservat vi har besökt.
- Bygg vindskydd i norra delen av länet - i skogarna norr om Ljungsbro. En stor vit fläck på friluftskartan.
- Fint med Natur- och kulturguidningarna.
- Cykling är ett bra sätt att bli kär i Sverige. Perfekt efter jobbet om man är stressad. Eller en promenad rund en sjö, med en fikapaus.
- Vid skogsområden borde det finnas riktiga kartor
- Tycker att Östgötaleden behöver förbättras i många delar.
- Ser gärna ett förbättrat gränssnitt i appen Naturkartan.
- Många gånger är det svårt att hitta till.natureservat Luddiga vägbeskrivningar. Skulle också önska att längden på stigarna fanns med i.golrdrsr eller på tavlor.Har varit på ställen där här är du.privken är på samma ställe i båda ändarna på leden.Inte bra. Men trots det en stor eloge till alla våra vackra naturreservat.
- Kom ihåg att stigar, anläggningar, leder och reservat inte alltid är att tillgängliggöra natur för friluftsintressen. Den orörda oskyddade naturen som inte har några inskränkningar i allemansrätten är jätteviktig för friluftsutövande, men att en buss stannar på ett lagom avstånd därifrån gör den möjlig att nå även för de utan bil.
- Jag tycker Östgötaleden kunde underhållas bättre. Den är igenväxt och dåligt märkt på flera platser.
Och så tycker jag ni borde verka för att avveckla all småskalig vattenkraft så turism, paddling, sportfiske samt djurliv återigen kan frodas i vattendragen. Tycker det är tråkigt att se stora vattendrag som exempelvis Svartån vara helt förstörda/uppdämda.
- Satsa mer på information om naturreservat på olika sätt - typ i dagstidningar. Samarbeta mer med kommunerna.
- Ser gärna att ni jobbar med digitalisering, interaktion människa-natur-teknik för att locka yngre generationer ut till natur- och friluftsområden. Vi är olika och kan på olika sätt motiveras till att upptäcka naturen.

Summering av svar av webbenkäten till prenumeranter av NaturE

Nedan följer en summering av ifyllda enkäter. Svaren återges till stor del i sin helhet, men där i princip lika svar erhållits anges de tillsammans med en parantes efteråt som anger antal lika svar, t.ex. Nätet (4) innebär att frågan besvarats i fyra enkäter med Nätet. Vidare visas den gruppering som gjorts för sammanställning av fritextsvaren. Tecknet ; visar gräns för när annat enkätsvar tar vid.

Hur intresserad är du av att vistas i naturen? (117)

Mycket intresserad **106**

Ganska intresserad **10**

Inte särskilt intresserad **0**

Inte alls intresserad **1**

Vad skulle få dig att komma ut i naturen oftare? (93)

Svaren har grupperats utifrån 11 olika upplevelser av hinder. Vissa svar har delats upp i flera punkter. Efter fritextsvarens anges en eller flera bokstäver som motsvarar upplevelsen av ett eller flera hinder. Summering görs i tabellen efter fritextsvaren.

- Tid och pengar (A, G)
- Bättre höfter (B)
- Lättillgänglig natur med bra stigar (B)
- Prioritera naturen ännu hårdare jämfört med andra saker som måste göras. Upprustning av Östgötaleden (särskilt delen som ligger i Boxholms kommun men även Ydre och Kinda. Idag är leden igenslyad och markeringarna på leden som inte använder vägar saknas långa sträckor (B)
- Jag saknar markerade stigar i ett antal naturreservat. Ett exempel är i Ullebergsskogen, som är mer eller mindre omöjlig att gå i. Även Sätrevallens naturreservat är mycket besvärlig att gå i (B)
- Mera naturreservat 😉 (2*C)
- Bra vandringsleder nära hemmet (C)
- Information om lämpliga områden, tätortsnära vandringsleder (C)
- Ännu mer reservat (2*C)
- Lätt att ta sig dit (2*C)
- Parkering vid kusterna (3*C)
- Tillgänglighet till attraktiva områden och skogsvägar/stigar (C)
- Mer fritid! Naturmiljöer som även lockar mina tonåringar (C, G)
- Närhet och mer information om bra friluftsområden (C, I)
- Fler naturreservat med vissa arrangemang för friluftsliv så som leder och i viss mån marknadsföring av områden (C, I)
- Sällskap (2*D)

- Som ensamstående skulle ett sällskap få mig att komma iväg. Bl a ur säkerhetssynpunkt (D, J)
- Goda vänner tar initiativ och jag hänger på. Lite mera företagsamhet. Guidningar i t ex naturreservat (D, I)
- Mindre arbetstid (4*G)
- Tillgänglig tid (G)
- Mer fritid (5*G)
- Mer tid (14*G)
- Mera fritid och mindre arbete (3*G)
- Flera timmar på dygnet (G)
- Färre älgflugor! Mer fritid och mindre att göra på hemmaplan (G)
- Mer fritid. Tillgänglighet med korta uppmärkta leder (pga har små barn). Jag gillar att åka till naturreservat som ofta har uppmärkta leder, parkeringsmöjlighet nära leden och iordningsställda grill- /fikaplatser. Hästenäs kyrkskog och Grävsätters urskog är omtyckta utflyktsmål (G)
- Att tiden räcker till, kanske göra omprioriteringar (G)
- Om jag inte hade ett hus som behöver renoveras skulle jag definitivt vara ute mer. Kanske också om jag kunde uppleva naturen på andra sätt än "bara gå/vandra" (G, I)
- Mer tid...Karta/guider till vandringar/temavandringar att göra med karta på egen hand, där det också står hur lång tid de tar. Typ sammanställning med bilder över leder att vandra i Östergötland (G, I)
- Mera fri tid! Guidade vandringar på intressanta platser i närområdet. Artiklar om naturreservat (G, I)
- Mer långa vandringsleder, mer fritid... (G, I)
- Tid för egen del (H)
- Mer tips om var, aktiviteter för och med barn, guidningar (I)
- Om man får gå guidningar med kunnig guide (I)
- Mer koppling till kulturmiljö och slippa ren naturinfo när man besöker skyddade naturområden. Lika tråkigt som en granplantering (I)
- Ett större utbud av kurser och mera naturartiklar i lokalpressen, ex Corren (I)
- Inspirerande information om fina naturområden (I)
- Mer kartmaterial med information om parkering och hur terrängen är med mera (I)
- Mer info om vad som finns i reservaten, bilder på arter, små reportage (I)
- Mer information om olika platser i form av appar men även guide (I)
- Bättre väder. Fler aktivitetserbjudande som intressanta utflykter inom olika naturintresseområden (I)
- guide i app med gps (I)
- Kopplade hundar (J)
- Bättre kollektivtrafik (3*K)
- Att det går att ta sig kollektivt eller med cykel/gång, äger ingen bil (K)
- Tillgänglighet, möjlighet att ta mig ut utan tillgång till bil (K)
- Busslinje (K)

- Kollektivtrafik/bussresor till några utvalda naturreservat! (K)
- Om jag hade bil (K)
- Bättre cykelvägar längs med mindre trafikerade vägar och även mellan mindre orter, inte bara runt städerna (K)
- Det kan vara svårt att ta sig ut från staden, så tillgängligheten (K)
- Fint väder, ej blåst
- Är ute varje dag!
- Är ofta ute
- Inget. För jag är där ofta.
- ?
- När det gäller naturreservaten: Stigar, intressant information (små broschyrer på plats eller som kan laddas hem på internet).
- Trevligt, fritt, vackert, intressant, motion, svamp, bär
- Jag arbetar i skogen varje dag
- Jag är ute i naturen dagligen
- Bättre egen initiativförmåga
- Bor faktiskt väldigt nära naturen så det går av sej självt.
- Inget kan hindra mig! Jag tror att fler skulle komma ut i naturen om det fanns en sådan utmärkt app som norska friluftsrådet har! Den heter ut.no och må vara det bästa som ett land har tillverkat vad det gäller vandringsleder. Helt felfri! Bara att välja och vraka på leder och det stämmer när man kommer ut i skogen! Spana in den!!!!!!!!!!
- Bättre bränningsväder.
- Jag vistas i naturen så ofta som möjligt

Upplevelse av hinder		Antal
	<i>Inget</i>	<i>11</i>
<i>A</i>	<i>Kostar för mycket pengar</i>	<i>1</i>
<i>B</i>	<i>Alltför fysiskt krävande</i>	<i>4</i>
<i>C</i>	<i>Saknar tillgång till lämpliga platser/områden</i>	<i>15</i>
<i>D</i>	<i>Saknar någon att utöva den/dem med</i>	<i>4</i>
<i>E</i>	<i>Saknar kunskap/utbildning</i>	<i>0</i>
<i>F</i>	<i>Saknar utrustning</i>	<i>0</i>
<i>G</i>	<i>Saknar tid</i>	<i>37</i>
<i>H</i>	<i>Familjesituationen</i>	<i>1</i>
<i>I</i>	<i>Saknar information om utbud och möjligheter</i>	<i>17</i>
<i>J</i>	<i>Känner mig otrygg</i>	<i>2</i>
<i>K</i>	<i>Saknar transportmöjligheter</i>	<i>10</i>

Var skulle du vilja hitta information om natur- och friluftsområden? (91)

- Var som helst, vill söka på "vandringsleder", naturreservat (A)
- På nätet (6*A)
- På webben (4*A)
- Internet (A)
- Via mejl från länsstyrelsen (A)
- På kommunens och länsstyrelsens hemsida tillsammans med information om allemansrätt och var man kan parkera (A)
- Finns bra på länsstyrelsens hemsida! (A)
- Det finns redan bra, men lite mer uppdaterat på länsstyrelsens naturreservatsidor om det går (A)
- På kommunens hemsida (A)
- Kommunens hemsida eller t.ex. Visit Östergötlands hemsida (A)
- Via Google maps eller andra kartverktyg där även lokalt mathantverk eller dylikt visas (A)
- Skulle vara bra med ett nyhetsbrev som lyfte fram utvalda reservat och arter som man kunde prenumerera på (A)
- Länsstyrelsens, Skogsstyrelsens, Kommunernas, Friluftsfrämjandets och Naturskyddsföreningens hemsidor (A)
- I en lättillgänglig nationell databas (A)
- Länsstyrelsens lista av naturreservat är bra, med länkar till broschyrer och de flesta reservatsskyltarna. Vissa skyltar finns inte på nätet utan bara vid reservaten. Tyvärr är reservaten i Norrköping bara länkade till Norrköpingskartan som inte innehåller lika mycket och appen för mobilerna fungerar mycket sämre.
I listan på naturreservat vore det bra med direktlänk till broschyr/besökstavla samt i lista direkt markera längden på stigar i området. Det är lite bökigt att klicka sig fram till informationen. Som skogsägare vet jag att det finns mycket mark som är avsatt för naturvård, men tyvärr finns det inget sätt att hitta dessa på nätet. Här skulle länsstyrelsens sidor kunna kompletteras med information av avsatta marker för speciell naturhänsyn (A)
- Online (A)
- På Länsstyrelsens hemsida (2*A)
- Lättillgängligt på webben - en inspirationssida (A)
- Via webben, tex Länsstyrelsens hemsida (A)
- Länsstyrelsens hemsida är bra och till för att utveckla (A)
- På Länsstyrelsens hemsida. I dag är det den tråkigaste och besöksfientliga hemsida som finns (A)
- Naturkartan duger bra (A)
- Webben, Naturkartan, Google maps (A, B)
- På en gemensam, nationell/internationell hemsida eller app (A, B)
- Hemsidor/appar som Naturkartan eller liknande är bra (A, B)
- Via internet. Gärna en app som visar utbud nära mej (A, B)

- Jag skulle vilja ha en samlad plats för information om vandringsleder. Gärna en app, hemsida går också bra. Vill kunna hitta informationen digitalt och samlat. Längden på leden och karta över sträckan är mest intressant. Jag saknar också en samlad plats där jag kan hitta skidspår. Vi brukar söka på typ av område besöker helst skogar. (A, B)
- Nätet eller i appform (A, B)
- Lätt hittat på nätet, t ex via Naturkartan, men också via trevliga broschyrer och skyltar (A, B, D, F)
- Nätet, lämplig app, trycksaker (A, B, F)
- App, webb med tydlig avsändare. Tryckt kartmaterial med kollektivtrafik (hur man kommer dit utan bil) (A, B, F)
- Tidningar, TV kanske?, Naturkartan är bra men kan vara svårt att hitta vägen till ett reservat, som exempel Hinnerstorp på Vikbolandet som inte har några skyltar förrän man nästan är framme ute i skogen. Vägvisare på länsstyrelsens hemsida vore fint (A, B, G)
- webben, Instagram. Följer svenska nationalparker på Instagram. Inspirerande och ger tips på vandringsmål (A, C)
- Länsstyrelsens och kommunens hemsidor, sociala medier, allmänna platser i stan t ex bibliotek (A, C, E)
- På webben, kanske sociala medier, i tidningen (Corren), reklam i brevlådan (utskick) (A, C, F, G)
- På webben. Gärna också skyltar "på plats" - vad gör att just det här reservatet är reservat etc. (A, D)
- På webben och skyltar intill intressanta natur- och kulturhistoriska platser. (A, D)
- På nätet, på skyltar i naturen, på turistinformationen (A, D, E)
- På kommunernas hemsidor, på turistinformationen, som utskick till nyinflyttade. När vi flyttade hit visste vi inte hur vi skulle få reda på vad som fanns att göra i naturen runt Norrköping (A, E, F)
- På nätet via kommun och länsstyrelse, i skrift hos turistinformation, knutpunkter för resande ex.vis hotell, flyplatser och järnvägsstationer (A, E, F)
- På webben. Översiktliga broschyrer på turistbyrån (A, E, F)
- I en broschyr som dels kan laddas hem på nätet, dels kanske ligger på bra platser (turistbyråer, affärer) (A, E, F)
- Kommunens hemsida och på turistbyrån. Gratistidningar (A, E, F)
- På den plats länsstyrelsen o kommunen redan idag tillhandahåller
- Kommunens hemsida (men info om hela Östergötland), fysisk karta/info i brevlådan hem. (A, F)
- På nätet och i böcker (A, F)
- På nätet samt foldrar (A, F)
- På nätet och bra tryckta översikter, t ex som Skåne som har en mycket bra tryckt karta med alla sina naturreservat med korta beskrivningar (A, F)
- På nätet men också i pappersform som det redan finns tex på Omberg och Naturum. På Naturum finns det ju också kunniga människor att fråga (A, F)

- Sociala medier (A, F)
- På kartor på nätet och i foldrar (A, F)
- Länsstyrelsens och Kommunens hemsida och broschyrer om aktiviteter (A, F)
- Nyhetsbrev, hemsidor tidningar (A, G)
- I mobilen (B)
- App (2*B)
- På en app som är heltäckande! (B)
- Via appar och olika typer av info material (B, F)
- Passar bra som det är via appar och direktutskick (B, F)
- På mobilen, och i tryckt format (B, F)
- sociala medier och tryckt tidning. Inspirerande reportage! (C, G)
- Tidningar, tv, sociala media (C, G)
- Tv- och tidningsreportage. Facebook (C, G)
- På plats (D)
- På biblioteket (E)
- På turistbyråer i form av tryckt material (E, F)
- Helst i bok- eller broschyrform (F)
- Böcker, tidningar, broschyrer - tryckt information (F, G)
- Ett reportage i lokala dagstidningarna (G)
- Det finns ett ganska stort utbud om detta men mera information/artiklar i lokalpressen (G)
- Dagstidning (G)
- Lokaltidningen (2*G)
- SVT-play (G)
- Östra östergötland
- Hela länet
- Tillräcklig information finns idag (2)
- Länets naturreservat med kartor finns väl dokumenterade. Dock är naturreservaten i Norrköping kopplade till Norrköpingskartan, vilket fungerar dåligt med mobiltelefoner. Vi skogsägare avsätter naturskydds mark som inte är naturreservat. Tyvärr är dessa marker svåra att hitta.
- Det finns ju redan gott om info. För mig. För den som vill söka. Det är mera en livsstilsfråga. Fjällintresset bland unga tycks öka....
- Informationen finns men hittas inte alltid av den naturovane

Informationskanaler		Antal
<i>A</i>	<i>Internet och olika hemsidor</i>	<i>61</i>
<i>B</i>	<i>Mobilanpassning och appar</i>	<i>17</i>
<i>C</i>	<i>Sociala medier (Facebook, instagram, etc)</i>	<i>6</i>
<i>D</i>	<i>Information vid naturområdena, ute på plats</i>	<i>5</i>
<i>E</i>	<i>Publika platser (turistbyrå, tåg, bibliotek etc.)</i>	<i>9</i>
<i>F</i>	<i>Tryckt material (brochyrer, foldrar, kartor, böcker, reklam etc)</i>	<i>21</i>
<i>G</i>	<i>Tidningar och TV (artiklar, reportage)</i>	<i>12</i>

Hur många gånger har du besökt ett naturreservat i Östergötland under de senaste 12 månaderna? (100)

Aldrig **8**

1–2 gånger **24**

3–10 gånger **36**

11–40 gånger **21**

Fler än 40 gånger (i princip varje vecka) **11**

Vilka naturreservat i Östergötland skulle du rekommendera till vänner och bekanta? (90)

Tåkern (26), Omberg (19), Tinnerö eklandskap (16), Fjällmossen (8), Glotternskogen (6), Marmorbruket (6), Ågelsjön (6), Åsvikelandet (6), Kärnskogsmossen (5), Skärgården (5), Svensksundsviken (5), Öna kulturreservat (5), Hästenäs kyrkskog (4), Kärna mosse (4), Rödgölen (4), Torrö (4), Ycke (4), Eknön (3), Getåravinen (3), Hagebyhöga (3), Hallsta ängar (3), Hinnerstorp (3), Kvädöfjärden (3), Bokö (2), Bråvikenbranterna (2), Eklandskapet (2), Ekön (2), Föllingsö (2), Holkaberg (1), Idhult (2), Jursla (2), Kopparholmarna (2), Kråkeryd (2), Kvarseboklint (2), Kvillingeförkastningen (2), Nävsjömossen (2), Sankt Anna (2), Staffanstorp (2), Sturefors (2), Svartåmynningen (2), Södra Bråta (2), Viggeby (2), Västerby lövskogar (2), Örbackens kalkkärr (2), Aborreberg (1), Djurön (1), Ekhultebergen (1), Esterön (1), Fallingeberg (1), Glansgruvan (1), Grävsätter (1), Hackelboön (1), Hanekulla(1), Håleberget (1), Hägerstad slots ekhage (1), Hällestad torp (1), Ingelsta ekbacke (1), Isberga (1), Kinda kommun (1), Klämmesmålen (1), Korphålorna (1), Lenebergsvik (1), Ljusfors (1), Lysings urskog (1), Missjö (1), Misterfall (1), Norrkrog (1), Orrkogölarna (1), Packarps lövskog (1), Pålsbo (1), Ramunderberget (1), Roxen (1), Räckeskog (1), Sjöbo-knäppan (1), Skrickerum (1), Skriketorp (1), Smedstorps dubbelgård (1), Solberga (1), Stafsäters lövskog (1), Stjärnorpsravinen (1), Stocklyckeäng (1), Stora Hjälmmossen (1), Storpissan (1), Tjuttorp (1), Trolleflod (1), Trollegater (1), Tryfallet (1), Ullstämmaskogen (1), Vallaskogen (1), Vegalla (1), Vrinneviskögen (1), Åbackarna (1), Ägenäs (1)

Nedanstående visar resultatet om du bortser från svarandens hemkommun...

Tåkern (22), Omberg (15), Tinnerö eklandskap (6), Kärnskogsmossen (5), Skärgården (5), Åsvikelandet (4), Eknön (3), Fjällmossen (3), Marmorbruket (3), Svensksundsviken (3), Bokö (2), Glotternskogen (2), Hallsta ängar (2), Hästenäs kyrkskog (2), Kråkeryd (2), Sankt Anna (2), Staffanstorp (2), Kvädöfjärden (2), Kärna mosse (2), Rödgölen (2), Södra Bråta (2), Torrö (2), Ycke (2), Öna kulturreservat (2), Örbackens kalkkärr (2), Ekhultebergen (1), Eklandskapet (1), Hackelboön (1), Hanekulla(1), Hagebyhöga (1), Hägerstad slots ekhage (1), Hällestad torp (1), Idhult (1), Isberga (1), Kinda kommun (1), Klämmesmålen (1), Korphålorna (1), Kopparholmarna (1), Kvarseboklint (1), Kvillingeförkastningen (1), Ljusfors (1), Missjö (1), Pålsbo (1), Räckeskog (1), Smedstorps dubbelgård (1), Solberga (1), Stora Hjälmmossen (1), Stjärnorpsravinen (1), Storpissan (1), Sturefors (1), Svartåmynningen (1), Trollegater (1), Tryfallet (1), Viggeby (1), Västerby lövskogar (1), Ägenäs (1)

Vad anser du behöver göras för att Länsstyrelsens naturreservat ska bli mer attraktiva att besöka? Vad gäller skötsel, möjliga aktiviteter anordningar m.m.
(80)

- Kanske lite mer info på reservatsidorna om vilka miljömål som finns och vad som har eller ska göra i framtiden på respektive reservat.
- vet ej (5)
- Bra aktiviteter
- Tydligare skyltning på vissa reservat. Gärna anordningar, som t ex bänkar där man kan sitta
- Information om varför naturreservaten finns och vad som är unikt med varje, ev när på året det är säkrast att uppleva ett reservats särart
- Vandringer runt i naturen tillsammans med personer som kan berätta om vad som finns. Som olika träd, svamp, bär... en svampguidning till exempel, för att lära sig fler matsvampar. Orienteringstävlingar/kurser för nybörjare.
- presentation i pressen, flera guidningar
- Lättare att hitta dit så mer vägskyltar. Vissa vandringsleder har dålig eller/och bristfällig markering (minns inte vilka just nu bara).
- Grillplatser, kartor, infotavlor, pausbänkar, barnvagnsguidning men även för äldre barn utan vagn, korta vandringer med guide
- Att det finns vandringsleder i olika längd som är tydligt uppmärkta. Har varit på fågelguidning vid Tåkern - det var superbra, mycket nöjd! Fler guidningar alltså!
- Såå bra skyltat som möjligt. Exempel: Jag gick åt fel håll med barnbarnen söder om Ödeshög vid Vättern. Eldstäder!
- Bättre skyltning till P platser. Fler vindskydd . Bättre underhåll då vissa leder nästan vuxit igen.
- absolut ingenting - folkmassor gör sig inte i naturen!
- Göra ordning stigar i alla reservat, och ta bort fällda träd från alla stiga, inklusive i känsliga skogar som Ycke. Utan stigar i vissa naturreservat så avråder jag personer att besöka dem. Bra exempel är Ullebergsskogen, Sättravallen och Åbobranterna. Fortsätt med guidningar, speciellt floraguidningar, i vanliga och mindre besökta naturreservat
- Få ut information om deras existens, speciellt de som man kanske inte känner till lika bra som de erkänt stora mm.
- Tydliga stigar även i de reservat som ännu inte har det. Det gör dem mer tillgängliga
- Det är svårt att hitta information om vilka som har relevanta vandringsleder och hur långa dessa leder är, dvs passar de mig?
- Håll ordning vid p-platser och ha uppdaterad info.
- Längre vandrings slingor som gör att det känns "lönt" att åka en bilresa på 1-1,5 timmar för att besöka just det reservatet. Kategorisera gärna era naturreservat utifrån t ex "korta vandrings slingor (1-2 km)", längre (3-5 km), ännu längre (6-10 km) och långa (>10 km) så man lätt kan söka fram reservat som har slingor i den version man vill gå

- Inget förslag, de funkar bra för mig
- Naturguidningar (5)
- Stigar, skyltar, intressant information
- Tillgång till/Bättre toaletter, sophantering (2)
- Busshållplatser på dem alla
- vägskyltning tydligare generellt
- Större reservat. Blir attraktivare att vistas/vandra i.
- Tydliga markeringar, lätt hitta kartor
- Mer marknadsföring. Resurser till kommunerna som kan arbeta mer aktivt med aktiviteter. Få ut fördelarna med friluftsliv på ett bättre sätt. Satsa på att få ut barn och barn-familjer för att etablera goda vanor tidigt.
- Mer och tydligare information i olika former
- Bättre tillgänglighet
- Jag tycker att de är välskötta överlag. Bra skyltning, parkering, grillplatser, även båtar att låna på sina ställen. Jag blir ofta glatt överraskad över hur bra anordnat det är. Märkningen av lederna kan dock ibland behöva skötas bättre. Det jag saknar är nog en interaktiv kartfunktion. De tryckta kartor som finns på plats är bara användbara till viss del.
- Vägvisning, presentation i form av "öppet hus".
- Beskriv kulturarvet och det biologiska kulturarvet mer
- Att stigarna är märkta o fria från ris o nedfallna träd. Info tavla med stigarna märkta
- Bra skyltat
- Tycker inte att de ska vara så tillrättlagda. De som finns är på en lagom nivå redan nu!
- Bra och tydlig vägvisning, inbjudande entré med info, rastbord o gärna toalett; välskyltade och genomtänkta reservatsleder, hög tillgänglighet till vissa delar m m
- Tillgänglighet, platser att elda på med ved och kanske även övernattnig.
- Bättre skyltat till p platser, toa och fika bord ihop med fikabord. Bättre skötsel av lederna.
- Redan rätt bra. Se till att info-tavlor inte är för-störda, har trillat. Gärna trevliga vandrings-slingor.
Varför står info-tavlorna alltid mer eller mindre vända mot solen, så att de bleks ur maximalt fort???
- (Inte ett reservat, men t.ex. info-tavlorna vid Pärkils kittel (som ni felstavar) norr Tjällmo har trillat för flera år sedan.)
- Samarbete med SNf, Främjandet, STF
- Markerade leder med informativa texter längs med vägen.
- Ju mindre desto bättre, att skapa fler naturreservat är gott nog.
Ska inte behövas en massa anordningar, det är ju naturen man vill uppleva.
- Vandringsleder, möjlighet till övernattnig- enkla kojor, liten timmerkoja, vindskydd längs leden
- Skyltning, barnaktivitet med skogsmiljö, typ klättra på stock och sten.

- Intressanta vandringslingor. Bättre skyltning från de större vägarna in till parkeringsplatser. Organiserade vandringar i mindre skala brukar dra en del besökare, tror jag, och då inte bara under sommarmånaderna.
- Mera information i daglig media etc
- tydliga vandringsleder
- Spånga mm måste vara hela och gärna så att man kan använda rollator
- Aktivt brukande och fler guidningar
- Tillräckligt bra/ Det är väl rätt ok som de sköts (2)
- Lätt att ta sig dit
- Bra leder som är röjda Låta guider med olika åldrar och intresseinriktningar, visa upp naturen. Flera och kortare återkommande aktiviteter till samma reservat under ett år. Att med guidning låta människor upptäcka och lära känna ett område som de då vill återkomma själva till. Viktigt för den naturovane. Välskyttade leder samt information om leders längd. Några informationstavlor på lätt svenska och stor text om träd, smådjur och svampar kan stimulera både barn och vuxna.
- uppmuntra till lokalt engagemang i bygden där reservaten finns, fikaställen osv
- Det är väl rätt ok som de sköts.
- Bättre skötsel, det finns alltid saker som ligger efter t ex beträffande bete och slätter
- Öppna upp för besökare och övernattningsområden med t ex tält (förbud i mååånga NR idag)
- Tydligt med vad för faciliteter som finns och om det är tex lämpligt att ta sig fram med barnvagn.
- Fler längre vandringsleder, eldstäder, vindskydd och rastbord
- Svår fråga
- Bra underhåll av vandringsleder i reservaten
- Det enda jag saknar är medel för att ta mig dit, svårt för Länsstyrelsen att ordna.
- Vandringsleder, kartor, informationstavlor
- Bra med p-platser, tydliga inf. tavlor, uppmärkta stigar
- Att det är rent och snyggt och inte påverkat av människor för mycket
- Fler vindskydd och iordningställda eldstäder
- Bättre märkning. Fler grillplatser.
- Informationstavlor är trevligt, om naturen
- Naturvägledning

Vilken kommun är du bosatt i? (86)

Linköping 21	Finspång 3	Sorsele 1
Norrköping 25	Vadstena 7	Värnamo 1
Söderköping 5	Ödeshög 1	Vimmerby 1
Motala 2	Skövde 1	Kalmar 1
Mjölby 2	Göteborg 1	Aneby 2
Valdemarsvik 2	Västervik 2	Stockholm 1
Kinda	Katrineholm 1	Vetlanda 1
Åtvidaberg	Gotland 1	
Boxholm	Karlskrona 1	

Ålder? (87)

26; 28; 29 (2); 31; 32 (2); 37 (3); 40; 41 (2); 45 (4); 47 (3); 48 (3); 49 (2); 50 (2); 51 (2); 52; 53 (5); 54; 55; 56 (2); 57 (2); 59 (3); 60 (4); 61 (4); 62 (4); 63 (2); 64 (2); 65 (2); 66 (3); 67; 68; 69 (2); 70 (3); 71; 72 (2); 73 (4); 74; 75; 81

Jag är... (87)

Kvinna **41**
Man **46**
Annat **0**
Vill ej svara **0**

Övrigt (25)

- Kanske något lätt inrapporteringsforum där skyltar saknas eller markeringen är dålig?
- Går ofta ut med Friluftsrämjandet och är ofta själv ledare. Möjlighet till längdskidåkning på fler ställen vore lycka!
- Mer information till allmänheten att reservat och naturområden finns till för alla, så att fler vågar sig ut i naturen.
- De flesta som inte är naturintresserade har med sig minst en lösspringande hund och måste alltid elda/grilla trots att det är kruttorrt i markerna
- Är alltid intresserad att svara på fler frågor. magnus.lindgren@llk.se
- Se till att rödlistade arter har goda livsbetingelser i reservaten.
- Jag är född i Åtvidaberg uppvuxen i bl a Norrtälje, Hallstavik, Strängnäs och (1954-1965) i Norrköping, samt "sommarlovsuppvuxen" hos farföräldrar i Hanekulla (1944-1961)
- Bra att ni gör denna undersökning. Rikta info insatser till barn o nysvenskar
- Använd uppsökande verksamhet för att få ut folk i reservaten - torgdagar, föreläsningar, evenemang
- Några reportage i dagstidningen om olika naturreservat
- Man kan ordna fototävling om bästa bilden av naturreservat. Ny utgivning av natur och kultur i Östergötland.

- Tycker att Tinnerö borde bli en nationalpark. Har stort friluftsvärde för Linköpings kommuns innevånare och är mycket bra skött. Även för att området ska få ett starkare stod när kommunen exploaterar så många grönområden.
- Att reservaten var större, de är för det mesta så små att man går igenom dem direkt.
- Värdefullt att reservaten finns, och gärna blir fler.
- Varför används samma kulör på markeringar till både Östgötaleden och reservatets rundslingor. Skilj gärna på dessa för att underlätta.
- Jag tycker det verkar för lätt att få dispens att bygga sjönära Presentationer av NR kanske skulle kunna flyta in i alla dessa oläsbara gratistidningar som dimper ner varje vecka? Ibland står det om nya NR i dagspress - kortfattat - men sedan försvinner de in i tystnaden.
- Satsa pengar på att öka rörelsen i samhället via ökad tillgänglighet i de reservat som finns i Östergötland
- jag är även markägare i område med mycket friluftsliv. Det behövs mer information om allemansrätten, vad man får och inte får göra, hur och var man får parkera bilar och inte. Det är även viktigt att jag som markägare får veta om min mark marknadsförs som friluftsområde på allmänna hemsidor/kartor
- skulle vara fint om det finns en sammanställning av de betesmarker som får ersättning för särskilda värden, kunde ligga på nätet
- Jättebra jobbat de senaste åren med att skapa så många fler naturreservat, det behövs verkligen.
- Kan inte komma på något
- Den här enkäten gäller spec reservat. Har ni koll på människors friluftsvanor i stort? Nya siffror?

Bokö

Insamlingsperiod: 28 juni-23 sep 2017
Antal ifyllda enkäter: 22 st.

Få ifyllda enkäter och av de som besvarat enkäten var de flesta män i åldern 51–70 år.

Så här tyckte besökarna:

Majoriteten var mycket nöjda med sitt besök och det framgår också av kommentarerna i enkätsvaren. Många anger att det är ”bra, trevligt och fint”.

Vandringsleden på ön hade gått av flertalet och ur enkätsvaren kunde utläsas att 75 % var ”mycket nöjd” med de markerade lederna. Vidare angav 85 % att de var ”mycket nöjd” med bryggan.

Besökarna var också nöjda med informationsfoldern om Bokön och skyltarna som fanns på ön.

Det här kan vi förbättra:

Det fanns önskemål om mer information om öns historia och om hur människor levde förr. Besökarna tyckte också i flera fall att det kunde vara mer djur i reservatet.

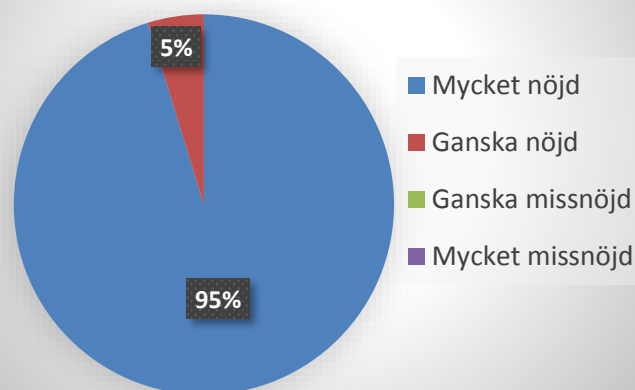
Övrigt:

Majoriteten besökte reservatet tillsammans med familjen eller partnern och kom från hela Sverige.

Hälften av besökarna var 1: a gångs besökare och det framkom också att hälften av besökarna även hade besökt de övriga öarna i Bokös reservat, vilket kan beaktas framöver ur ett förvaltarperspektiv.

En summering av enkätsvaren följer på kommande sidor.

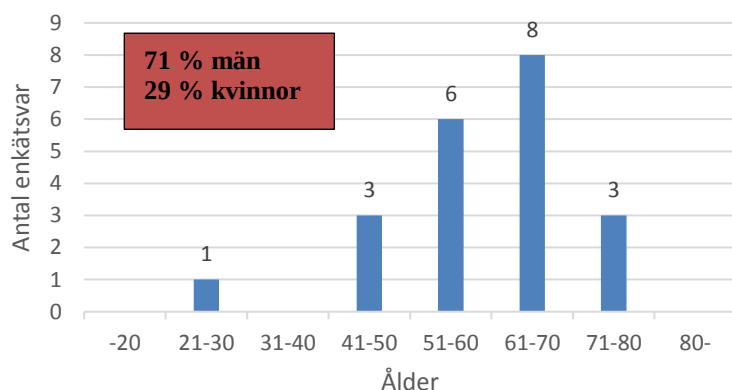
Hur nöjd är du med totalupplevelsen?

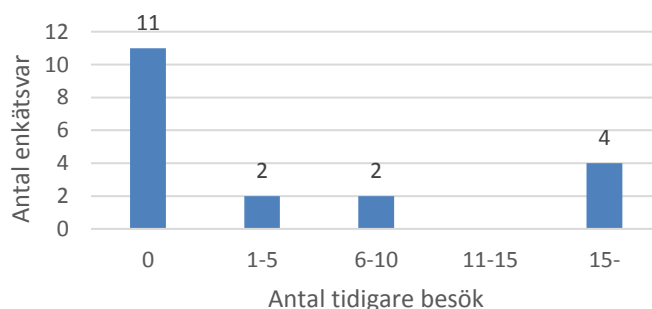
De 5 vanligaste aktiviteterna:

- Vandring (16)
- Båt (13)
- Naturupplevelse (12)
- Njutit av tystnad och lugn (10)
- Växt- och djurlivet (10)

Vilka svarade på enkäten?

Hur många gånger tidigare har du besökt reservatet?

Summering av enkätsvar vid Bokö naturreservat

Nedan följer en summering av ifyllda enkäter. Enkätensfråga anges nedan i fet stil och i efterföljande parentes anges antal enkäter där frågan besvarats. För några av enkätsvaren har flera personer fyllt i uppgifter på samma enkät, så det är anledningen till att för vissa frågor så finns fler svar än antal enkäter. Svaren återges här i sin helhet så långt svaren har kunnat tydas. När svaren inte kunnat tydas anges det med ett frågetecken i nedanstående summering. Där lika svar erhållits anges i parentes antal lika svar, t.ex. Vet ej (4) innebär att frågan besvarats med Vet ej i fyra olika enkäter. Tecknet ; visar gräns för när annat enkätsvar tar vid.

Datum (24): 28 juni; 30 juni; 1 juli; 3 juli (2); 4 juli; 5 juli; 6 juli; 8 juli; 10 juli (4); 15 juli; 16 juli; 27 juli (2); 29 juli; 2 aug; 7 aug; 10 aug; 4 sep; 13 sep;

Klockan (24): 7:30; 8:55; 9:00; 10:30; 11:00 (2); 11:24; 13:00; 13:50; 14:18; 15:00; 15:30; 16:00; 16:30; 16:45; 17:00 (2); 18:14; 18:15 (3); 18:50; 19:00 (2)

Jag besöker naturreservatet tillsammans med (24)

Familjen/partner **16**

Vänner/bekanta **3**

Kollegor/arbetskamrater **2**

Ensam **3**

Gruppresan **0**

Har du besökt naturreservatet tidigare? (22)

Nej **11**

Ja **11**

Vid Ja ange hur många gånger: 4; 4; 7; 10; 20; 50; 600; Bor på ön!

Hur fick du kännedom om naturreservat? (22)

Känner till området sedan tidigare **10**

Släktingar, vänner eller bekanta **6**

Sociala medier **1**

Länsstyrelsens webbsida **0**

Annan webbsida/digital app. **0**

Resehandbok/karta **4**

Turistbyrå/broschyr **4**

Vägschild **0**

Lokalpress eller TV/radio **0**

Annan sätt **7** - Ange (4): Genom vänner; Sjukhus; Bor på ön; Naturhamnar Landsort-Skanör;
Vänner; Har bott här; Varit här med båt.

Vad har du ägnat dig åt under besöket? (19)

Besökt vänner och bekanta på Bokö **6**

Växt- och/eller djurlivet (exkl. fågelskådning) **10**

Fågelskådning **7**

Elda, grilla och/eller fika **5**

Vandring **16**

Terränglöpning **4**

Ett resmål under semesterresan **7**

Naturupplevelse (känsla av skog, öppna marker, vidsträckta vyer, vatten etc.) **12**

Paus på vägen **6**

Njutit av tystnad och lugn **10**

Geocaching/Pokémon Go eller liknande **1**
Geologin **2**
Kulturhistorien **5**
Bada **7**
Fiske **4**
Kanut/kajak **1**
Båt **13**
Annat **2** - Annat ange (2); Boködagen; "älska"

Finns det någon aktivitet du skulle vilja ägna dig åt i naturreservatet som inte är tillåten eller möjlig att utöva idag? (18)

Nej **18**

Ja **0**

Har besökt någon/några av öarna i Bokös reservat? (18)

Ja **11**

Ja, ange vilka (11): Brännholmen; Ligger med båt någon natt vid Långholmen; Nästan samtliga; Inte ännu, men hoppas få göra detta fantastisk natur m.m.; Alla öar; byn; Holmar utanför, tex Långholmen; Öar ute till havs; Ja; Nästan alla; Brämholmen

Har gått den norra vandringssträckan norrut på Bokö?

Ja **17**

Hur skulle du vilja få information om naturreservatet (innan besöket och under besöket)?(14)

- Information på plats
- På länsstyrelsens hemsida, utskick till närboende, egen bokö-hemsida.
- Genom hemsida
- 24 NT, NT, Valdemarsviksbladet
- Broschyrer/Nätet
- Would be good to get info on internet
- Dator/Internet
- Broschyr/Internet
- Internet (2)
- Mer på nätet
- Nätet

Är det någon information som du saknar om reservatet eller under reservatsbesöket? (21)

Nej **14**

Ja **7**

Ja, jag saknar (7):

- Mer om historiken på ön, människor, profiler. Hur man levde. Händelser som påverkat ön.
- Mycket bra guidning, kanske oftare (har bara gått på boködagen).
- Mer om boendet på ön.
- Skyltning för soptömning och toa.
- Uppmärkning av soptunna.
- Vore bra om östgötatrafiken kunde lägga till vid länsstyrelsens brygga i Boköhamnen. Då Lasse Trygg förbjuder detta!! Är en bra resväg med östgötatrafiken och är synd han ställer till problem för detta!! Vore bra om fler fick uppleva vår fina ö!!
- Om livet förr i tiden, människor.

Hur är din upplevelse av följande;

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Ganska missnöjd	Mycket missnöjd	Har ej använt tjänsten
Markerade leder (21)	16	4	0	0	1
Informationsskyltar (21)	11	9	0	0	1
Toaletter (21)	2	10	3	0	6
Bryggan vid Västantill (21)	18	3	0	0	0
Soptunnor (21)	6	10	0	0	5
Informationsfolder om Bokö (21)	7	11	1	0	2

Vad anser du att vi kan göra för att förbättra skötseln i naturreservatet? (14)

- Mer betande djur
- El vid bryggan
- Bra som det är
- Fler djur?
- Bra som det är (2)
- Mycket bra som den är. Mycket bra brygga och soffor.
- Allt är underbart och välskött som det är.
- Kanon bra som det är idag
- Bra idag!
- Bra skötsel
- ?
- Fler djur. Hästar.
- Ser bra ut

Vad anser du bör göras för att naturreservatet ska bli mer attraktivt att besöka? (12)

- ? (3)
- Kanske en flytbrygga för kanotister.
- Bättre info i broschyr om var man kan gå iland.
- Fler djur, utmärkta badklippor på karta. Mer info om botaniken och olika promenadstigar.
- Bra som det är
- Vet ej
- Försäljning av närproducerade produkter som tex rökt fisk och ost.
- Mer marknadsföring
- Turridning
- Fukar tar båtar(? Förstår inte vad det står)

Saknar du någon typ av tillgänglighetsanpassning utifrån ditt behov? (20)

Nej **19**

Ja **1**

Ja, Jag saknar följande (1): Horses for ridning to rent

Hur nöjd är du med din totalupplevelse i Bokö naturreservat? (21)

Mycket nöjd **20**

Ganska nöjd **1**

Ganska missnöjd **0**

Mycket missnöjd **0**

Vilken kommun är du bosatt i? (23)

Valdemarsvik **1**

Linköping **2**

Norrköping **2**

Finspång **1**

Stockholm **5**

Örebro **1**

Södertälje **2**

Växjö **1**

Västervik **1**

Tranås **1**

Nyköping **3**

Göteborg **1**

Trosa **1**

Tyskland **1**

Ålder? (21)

24; 42; 43; 47; 54; 55; 56; 58; 59; 60; 62; 64; 65; 66; 67; 68; 69; 70; 74; 75; 75.

Jag är... (24)

Kvinna **7**

Man **17**

Annat **0**

Vill ej svara **0**

Övriga synpunkter (9)

- Väldigt vacker ö. Vänliga människor. En väldigt fin upplevelse <3Kaffet smakar alltid gott ute vid klipporna i solnedgången
- Trevliga människor på ön (Bättre väder)
- Fick ett väldigt trevligt och gästvänligt bemötande av hamnfogden/tillsynsman. Vilket gör det x-tra trevligt och jag känner mig välkommen.
- Östgötatrafiken!!!
- Fint här!
- Lovely island /nice surroundings nature and animals
- Bra med ordning och reda.
- Mycket trevliga människor på ön.
- Vackert, trevliga människor möts
- Trevligt mottagande vid bryggan.

Fjällmossen

Insamlingsperiod: 21 maj - 1 aug 2017
Antal ifyllda enkäter: 73 st.

En relativt jämn ålders- och könsfördelning på dem som besvarat enkäten.

Så här tyckte besökarna:

Övervägande majoritet var mycket nöjd med sitt besök och det framgår också av kommentarerna i enkätsvaren. Många anger att det är "bra, fint och lugnt".

Särskilt uppskattat visade sig att vindskydd, grill- och rastplatserna var, hela 90 % var mycket nöjd med detta.

Av besökarna var 95 % mycket nöjd eller ganska nöjd med de markerade lederna.

Det här kan vi förbättra:

Några har angett att leden kan göras mer öppen och att träd som fallit över stigarna bör kapas.

Fler vindskydd efterfrågas och några få har efterfrågat bättre ledmarkeringar.

Övrigt:

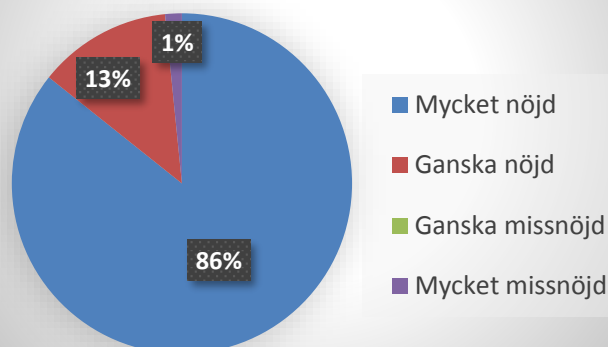
Mer än 65 % av besökarna är från närliggande kommuner (Norrköping och Nyköpings kommun). Vandring och naturupplevelse är det som besökarna ägnat sig mest åt men förvånansvärt många (18 av 70) har angett att de badat trots att det inte finns någon naturlig badplats i fjällmossen.

Av de som kommenterat restaureringsprojekt Addmire var i princip alla positiva.

Det finns viss efterfrågan på tillgänglighetsanpassning från vedförrådet till vindskyddet vid Lilla Göljen.

En summering av enkätsvaren följer på kommande sidor.

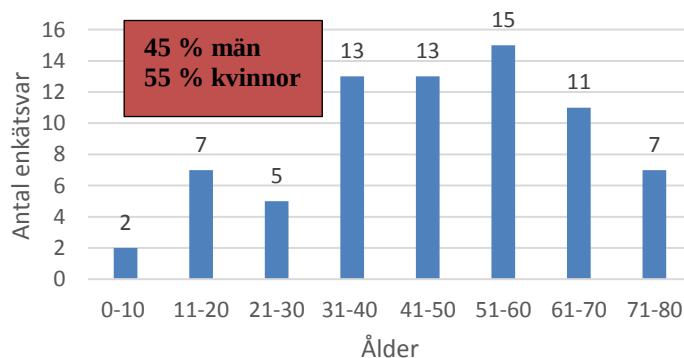
Hur nöjd är du med totalupplevelsen?

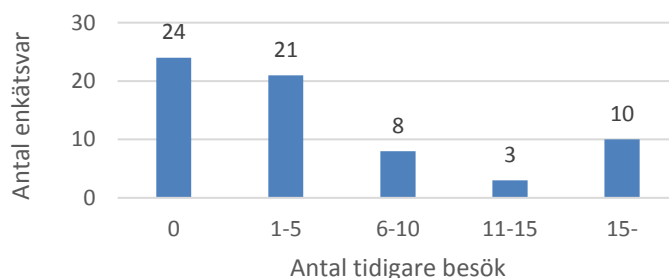
De 5 vanligaste aktiviteterna:

- Vandring (47)
- Naturupplevelse (47)
- Njutit av tystnad och lugn (46)
- Elda, grilla och/eller fika (42)
- Druckit vatten från kallkälla (24)

Vilka svarade på enkäten?

Hur många gånger tidigare har du besökt reservatet?

Summering av enkätsvar vid Fjällmossens naturreservat

Nedan följer en summering av ifyllda enkäter. Enkätensfråga anges nedan i fet stil och i efterföljande parentes anges antal enkäter där frågan besvarats. För några av enkätsvaren har flera personer fyllt i uppgifter på samma enkät, så det är anledningen till att för vissa frågor så finns fler svar än antal enkäter. Svaren återges här i sin helhet så långt svaren har kunnat tydas. När svaren inte kunnat tydas anges det med ett frågetecken i nedanstående summering. Där lika svar erhållits anges i parentes antal lika svar, t.ex. Vet ej (4) innebär att frågan besvarats med Vet ej i fyra olika enkäter. Tecknet ; visar gräns för när annat enkätsvar tar vid.

Datum (72): 21 maj; 24 maj; 25 maj (4); 26 maj; 27 maj; 28 maj; 29 maj; 30 maj; 3 juni; 5 juni; 6 juni (2); 9 juni; 10 juni (3); 11 juni; 12 juni; 16 juni; 18 juni; 19 juni; 23 juni; 24 juni; 25 juni; 27 juni; 28 juni; 1 juli; 2 juli (2); 3 juli; 6 juli (2); 9 juli; 12 juli (2); 13 juli (2); 14 juli; 15 juli; 16 juli; 17 juli (7); 18 juli (2); 19 juli; 20 juli; 21 juli; 23 juli (3); 25 juli; 27 juli; 28 juli; 29 juli; 1 aug;
Klockan (66): 8:00; 8:40; 9:30; 9:50; 10:00; 10:05; 10:06; 10:30; 10:40; 11:00 (4); 11:30 (3); 12:00 (3); 12:15; 12:30; 13:00 (3); 13:15; 13:30; 13:50 (3); 14:30 (3); 15:00 (2); 15:07; 15:15; 15:30 (2); 15:39; 15:45; 15:47; 16:00 (3); 16:30; 16:51; 17:00 (2); 17:30 (2); 17:53; 18:22; 18:30; 18:54; 19:00 (3); 20:00; 20:20; 21:00; 21:20.

Jag besöker naturreservatet tillsammans med (70)

Familjen/partner **43**

Vänner/bekanta **21**

Kollegor/arbetskamrater **2**

Ensam **15**

Gruppres **4**

Har du besökt naturreservatet tidigare? (72)

Nej **24**

Ja **47**

Vid Ja ange hur många gånger: 1 (6); 2 (2); 3 (3); 4 (4); 5 (6); 7 (2); 10 (6); 15 (3) 20 (2); 24; 40; 50; 100–200; 100+; 200; otaliga

Hur fick du kännedom om naturreservat? (70)

Känner till området sedan tidigare **34**

Släktingar, vänner eller bekanta **30**

Sociala medier **1**

Länsstyrelsens webbsida **2**

Annan webbsida/digital app. **10** – ange (7): Bråvikslandet; Sörmlandsleden.se (2); Naturkartan (2), sökte platser via google, Facegruppen "Friluftsliv i Östergötland"

Resehandbok/karta **5**

Turistbyrå/broschyr **3**

Vägskylt **6**

Lokalpress eller TV/radio **2**

Annat sätt **7** - ange (9): Sörmlandsleden, Tidningen Kolmårdsnytt, Östgötaleden, eget intresse för natur; Går sörmlandsleden och det bara dök upp på vägen; Bor i Ålberga; S-leden passerar, Varit här sedan tidigt 80-tal; Hjälper till med tillsyn av platsen

Vad har du ägnat dig åt under besöket? (70)

Växt- och/eller djurlivet (exkl. fågelskådning) **20**

Fågelskådning **10**

Elda, grilla och/eller fika **42**

Vandring **47**

Terränglöpning **4**

Cykling **6**

Bada **18**

Druckit vatten från kallkällan **24**

Ett resmål under semesterresan **7**

Naturupplevelse (känsla av skog, öppna marker, vidsträckta vyer, vatten etc.) **47**

Paus på vägen (t.ex. under bilfärd, cykeltur) **5**

Njutit av tystnad och lugn **46**

Geocaching/Pokémon Go eller liknande **5**

Annat **13**

Annat ange;

- Camping och övernattning
- Läsa bok
- Övernatta☺ (2)
- Svampplockning (2)
- Reparationer kontroll av vandringsled
- Openstreetmap kartering
- Umgås, tälta
- Politik
- Tälta
- Aktivera barnen
- Fantastisk helg

Finns det någon aktivitet du skulle vilja ägna dig åt i naturreservatet som inte är tillåten eller möjlig att utöva idag? (67)

Nej **61**

Ja **6**

Ja, följande aktiviteter (6): Huggkubbe saknas, en lapp för att varna att inte hugga i sten; större brygga, trampbåt att hyra, surf-linbana; utrota blodiglarna i sjön; Åka skidor - ha,ha. Varit dåligt med skidåkning flera år nu; Klätter, hinderbana, tipspromenad; Slippa se jägare

Vilka andra delar av naturreservatet har du besökt? (70)

Lövsjöstigen **21**

Addmire restaureringsområde **25**

Sörmlandsleden **47**

Lilla Göljen **59**

Honungsholmens urskog **33**

Reservatets huvudparkering Vrångsjö **27**

Annan plats **16** – annan plats ange: Bonzaiträdet (2); Brandstigen (2); Stadsmossen (2);

Brändskogen; Pigans plågosten(2); Långe Gran; Mitt hemliga svampställe; Längs med "landsvägen"; Annan parkering; Getslottet och orrspelet på våren; P-plats norr om Göljen; De flesta platserna på kartan; Över tid – 35 år har jag nog varit "överallt"

Vad är din uppfattning om restaureringsprojektet Addmire? (40)

- ? (4)
- Intressant och bra
- Det är bra att det görs och underhålls
- Vet ej (4)
- Verkar klokt. Bra att man försöker bibehålla den unika miljön som Fjällmossen är.
- En jättefin insats för att bevara ursprunglig natur
- Intressant
- Det blir fint, men den gamla dikningen har också sin historia
- För lite påläst (2)
- Känner inte till projektet (3)
- Bra med naturvård i allmänhet. Bra att återskapa det som människor påverkat till det naturliga.
- Har ingen uppfattning (3)
- Va?
- Intressant att se hur det utvecklas
- Intressant. Jobbigt med de fällda träden första året vid skidåkning.
- Har ej besökt
- Fint. Kul att sådant återställs
- Positiv
- Intressant och nödvändigt
- Ej tagit del
- Har ingen aning
- Synnerligen Bra +++
- Ett uppskattat projekt som främjar fågel och håller kvar vatten på mossen
- Nödvändigt och viktigt
- Mycket bra
- Jättebra
- Bra (2)
- Trevligt och bra för miljön
- Ljligt namn

Hur skulle du vilja få information om naturreservatet (innan besöket och under besöket)? (44)

- Informationstavlor vid t.ex brandstigen saknas, bättre med fler små tavlor än en stor vid t.ex parkeringen.
- Information (kortfattad) uppdelad vid respektive plats/naturtyp
- Internet (6)
- Bra att det finns översiktskarta på många ställen
- Skyltar som nu
- Naturreservatbroschyren inkl. kartan är bra. Särskilt kartan! Även bra med de info-skyltar som finns längs vandringsleden
- Söker själv
- Norrköpings kommuns hemsida
- Inga åsikter
- Bra som det är! Infoskylt vid parkering + broschyr med karta är jättebra.
- Skyltar i anslutning till leden. Annars är det bra information
- På Länsstyrelsens hemsida
- Under besöket (2)

- Tavlor längs leden under besöket. Online innan besöket
- Lättillgängliga kartor över stigar och vägar i området. Båda länsstyrelserna och Sörmlandsledens olika leder och övriga vägar.
- Nej
- Vi är nöjda
- Vet ej. Tycker det finns tillräckligt
- Bra som det är med skyltar 2
- Bra med de små foldrarna om respektive naturreservat. Mer kartor vid parkeringarna.
- Tydligare informationen vid parkeringen vid Vrångsjön. Mer skyltar och kanske beskrivningar av växter och djur där man kan hitta dem. Vandringsled för barn.
- Bra webbplats
- Tyckte det fanns bra information på Länsstyrelsens hemsida
- Mer information i Naturkartan Appen
- Skyltar vid P med info om naturvärden
- Facebook
- Behövs ej
- Info. Tavlor
- Det funkar bra med brevlådan vid vindskyddet
- Bra som det är
- Mobilapp
- På webbsidan (2)
- Karta
- Broschyr + infotavlor vid parkering och stig (som nu). Internet.
- Kartor på turistbyrån m.m.
- Hemsida. Mer specifik information än ex. "Den vidsträckta myren" som finns överallt i Östergötland.

Är det någon information som du saknar om reservatet eller under reservatsbesöket? (60)

Nej **53**

Ja **7**

Ja, jag saknar:

- Vore en fördel om kartan och vägvisare använde samma "namn" på platser. Det vore enklare om olika leder hade olika färgmarkeringar.
- Information om de stora holkarna längs mossens kant. Vilka bor i dem? Gärna lite fler skyltar längs leden.
- superfint med spångar, rent i naturen - inget skräp, underbar fika plats☺.
- Enkel historik om torvbrytningen
- Info om fågelholkarna vid Lilla Göljen
- Fler kartor och infoblad vid fler platser runt reservatet
- Bra informationstavlor ("jag saknar" är överstruket, så jag tolkar det som man tycker det är bra informationstavlor)
- Vägvisning till parkeringen närmast lilla Göljen
- Info om brun? Av myren och markerna omkring
- Uppgift om hur lång vandringsleden är vid Lövsjöstigen

Hur är din upplevelse av följande;

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Ganska missnöjd	Mycket missnöjd	Har ej använt tjänsten
Markerade leder (65)	41	21	3	0	0
Spänger/trappor (65)	34	25	1	0	5
Informationsskyltar (65)	40	20	4	1	0
Toaletter (65)	23	16	3	0	23
Grill- och rastplatser (66)	50	7	1	0	9
Vedförsörjning (64)	35	6	1	1	20
Vindskydd (64)	51	3	0	0	10
Kallkällan (63)	29	9	0	0	25
Parkeringsplats (64)	45	11	0	0	8
Vägvisning (35)	23	7	2	1	2

Vad anser du att vi kan göra för att förbättra skötseln i naturreservatet? (31)

- Hålla lederna öppna
- Fler träd har fallit över stigen som verkar legat där ett tag. De såg torra ut så vi undrade lite om det är någon etappansvarig som håller efter eller inte.
- Det behöver inte bli bättre. Möjligen några extra infoskyltar. I övrigt så önskar vi att ni fortsätter att hålla allt i lika fint skick som nu!
- Försöka gräva ut stenen vid grillplats så bad för små möjliggörs. Soptunnor vid grillplats eller parkeringen.
- Lite igenväxt på vissa sträckor, några träd över stigen.
- ? (2)
- Kilometeranvisning
- Bra som det är! 2
- Sätta upp soptunnor (eventuellt), informationsskyltar om stor-lommen
- Kapa av träd över stigar.
- Ser inget som behöver förbättras
- Få besökare att inte kasta matrester i sjön.
- Vägvisning: Närmaste parkeringen till Göljen (ganska missnöjd med detta). Bra skötsel.
- Vi är nöjda
- Källa: Bygg lite runt/vid källan med naturmaterial en infotavla (bänk, infotavla vatten är FiN och Ren Naturligt och var värdefull förr i världen människa sak sa? att vattenposten vans vid bvägen) beskriver KÄLLANS VÄRDE betydelse (förr i världen även) att människan idag förstår vad de handlar om. Man ska veta att man inte förstör eller kastar i något
- Vi tycker det är väldigt väl skött så det verkar inte behövas så mycket mer

- Vindskydd: Utsikten förstördes när nya vindskyddet las i vinkel med det gamla. Går att markera fler stigar för olika rundslingor.
- Inget – jättefint
- Det är redan mycket välskött (2)
- Märka upp leden i brandstigen mer tydligt, var svårt att följa, GPS:en fick rycka in.
- Keep it wild
- ni gör ett gott arbete
- Det är bra som det är. Vi älskar sörmlandsleden och i synnerhet Lilla Göljens vindskydd
- Påminna allmänhet om att området är skönt
- Göra om spänger. Kolla efter getingbon?
- Vet ej
- Få tak över elden
- Ta bort stenarna i vattnet
- Förbjud jägare
- Ta bort träd som fallit över stigarna
- Flera toaletter bl.a. vid parkeringen.
- Grill- och rastplats Lilla Göljen: Mycket nöjd. Grill- och rastplats Lövsjöstigen: Ganska missnöjd. Lövsjöstigen: Vissa spänger och svårare passager börjar bli igenvuxna. Det skulle inte skada att gå över dem med en större kniv för att få de lite luftigt. Mycket sly som tagit över.
- Bra, men ta bort stora stormfällda stammar som ligger över stigen (ex Lövsjöstigen). Mina 74 åriga knän klarar knappt att krypa under 70-80 cm, och svinga sig över är svårt.
- Den insats med död ved för insekter etc kan utföras mer än sporadiskt utmed stigar "för syns skull"

Vad anser du bör göras för att naturreservatet ska bli mer attraktivt att besöka? (40)

- De olika lederna borde vara markerade med olika färger, inte enbart brandgul. Enligt kartan finns det en led över en mosse men man såg ej stigen eller någon skylt. Flera vindskydd.
- Fler vindskydd 2
- Lämna en pappersrulle och ved vid ?pisen, Lämna rent, utan sopor alls
- Bättre koll på fallna träd
- Anordna någon typ av aktivitet, kanske löpartävling
- Bra som det är 4
- Norrköping kommuns hemsida
- Hålla leden öppen (fallna träd)
- Bra som det är! Kanon med de fina grillplatserna + lederna!
- Färre kalhyggen på vägen hit
- Vet ej. Inget tror jag
- Vägen från Kvarsebo är alltid ett äventyr. Möter jag någon och var tar jag vägen med bil!
- Vi är nöjda
- ?
- Mer information på turistbyrå och liknande.
- Fler Pokestop och ett Pokegym- då får jag med barnbarnen oftare!!
- Upplever att det har mycket besökare
- Vill inte att det ska bli mer attraktivt. Här är redan alldeles för mycket folk. Annat var det förr när det bara var ett vindskydd. Då kunde man njuta av ensamheten.
- Stigarna runt i naturreservatet är inte cykelvänliga. Om man tar bort nedfallna träd och rensar lite ris runt stigarna skulle detta förbättras avsevärt. Fler spänger behöver lagas.
- Ökad folkvett generellt. Knappast er uppgift☺.

- Tycker det är skönt med lite folk. Lugn & ro.
- Skolinfo? Reportage i Östnytt?
- Anpassad stig från vedförrådet till lilla Göljen
- Mer info om kollektivtrafik avseende förslag på envägsrutter
- Information (2)
- Vet inte (2)
- Inget (2)
- Förbjud jägare
- Tycker det mesta finns
- Gratis kartor över sörmlandsleden över ?etet
- Keep up the good work!!
- Bättre markeringar och skyltar som kan hjälpa att se var man är på kartan.
- Mer detaljerad karta, mer info om vad folk gjort här historiskt. Flytta fram infotavla på framsidan av stora skylten.

Saknar du någon typ av tillgänglighetsanpassning utifrån ditt behov? (60)

Nej **55**

Ja **5**

Ja, Jag saknar följande (5):

- Lite smidigare stig från "parkeringen" vid lilla Göljen och in till vindskydden
- Till lilla göljen går det kanske att göra en bredare väg för t.ex. barnvagnen.
- anpassad stig från vedförråd till skärmskydd Lilla göljen
- Ett fågeltorn
- Toalett vid parkeringen

Hur nöjd är du med din totalupplevelse i Fjällmossens naturreservat? (64)

Mycket nöjd **54**

Ganska nöjd **8**

Ganska missnöjd **0**

Mycket missnöjd **1**

Vilken kommun är du bosatt i? (74)

Norrköping **39**

Linköping **5**

Söderköping **2**

Nyköping **10**

Eskilstuna **1**

Oxelösund **1**

Södertälje **1**

Stockholm **8**

Haninge **1**

Danderyd **1**

Lomma **1**

Umeå **1**

Göteborg **1**

Tyskland **1**

Danmark **1**

Ålder? (73)

10; 10; 11; 12; 12; 12; 13; 16; 19; 23; 26; 29; 29; 30; 31; 31; 31; 33; 35 36; 37; 38; 38; 38; 38; 40; 40; 42; 43; 44; 45; 45; 46; 46; 46; 46; 47; 49; 50; 52; 52; 53; 54; 54; 54; 54; 54; 54; 55; 58; 58; 59; 60; 60; 62; 63; 66; 66; 67; 67; 67; 67; 68; 68; 69; 71; 71; 71; 72; 73; 74; 75.

Jag är... (72)

Kvinna **40**

Man **33**

Annat **0**

Vill ej svara **0**

Övriga synpunkter (17)

- Fantastiskt bra
- Tack för att ni finns och underhåller denna pärla
- Tack😊
- Fler bussar borde avgå mellan Kolmården och kvarsebo eftersom det blir lättare att nå Sörmlandsleden för dem som inte har bil.
- Fantastiskt bra med dessa enkäter
- Facegruppen "Friluftsliv i Östergötland"
- Gruppresan skolan
- Totalupplevelsen upplevdes som ganska nöjd p.g.a. - att det fanns inga s.k. spån att slänga på "skiten". Det skulle finnas en liten borste, kort skaft så att besökaren själv kan sopa runt sitsen och även golvet. Vi besökare ska också kunna göra vår del. Det saknade jag , en borste. Det var mycket löv, barr, små grenar kottar mm runt sitsen och jag skulle velat dra ner lite på golvet. Det behövs så lite av oss själva att kunna påverka och lite underhålla det vi fått. Tack för enkät att de fanns!
- Lite trixigt med två leder som har orange markering, måste vara svårt för vissa att följa rätt led.
- Vi har haft stort nöje av alla de naturreservat och vandringsleder som finns i regionen under de 12 åren vi haft sommarställe här.
- Hade varit trevligt om kartan varit på separat sida så man kunde behålla den direkt!
- Please make this papers also in English
- Ni gör ett fantastiskt jobb!!
- Jag tycker att det är jättefint här😊. Fjällmossen är bäst.
- We are on a holiday and are staying on the campsite First Camp
- Ha en bra dag
- Värt att bevara. Denna och stora delar av Kolmården.
- Markering av leder ej efter kartor. Färg m.m.
- Maken och jag uppskattar möjligheten till vandringar.
- Fin natur, mindre bra skyltning
- Se över de åtgärder som gjorts angående död ved etc. Låt folk skicka in GPS-rutter från lederna och ha möjlighet att vinna något som tack. Använd dessa som grundmaterial till nya kartor.

Hackelboön

Insamlingsperiod: 26 juni-20 sep 2017
Antal ifyllda enkäter: 33 st.

En relativt jämn åldersfördelning av de som svarat på enkäten, dock fler kvinnor än män som svarat på enkäten.

Så här tyckte besökarna:

Övervägande majoritet var ganska eller mycket nöjda med sitt besök.

Reservatet ligger vid en rastplats och flera har passat på att gå en sväng när man sett skyltarna.

Alla utom en som använt grill- och rastplatsen anger att de är mycket eller ganska nöjda med detta och samma sak gäller för toaletterna.

Det här kan vi förbättra:

Flera har angett att vi borde laga spängerna och att fler soptunnor behövs. Några har saknat ved vid grillplatsen och önskat bättre skyltning till och om badplatsen.

Det finns önskemål om barnvagnsanpassad stig till badplatsen.

Övrigt:

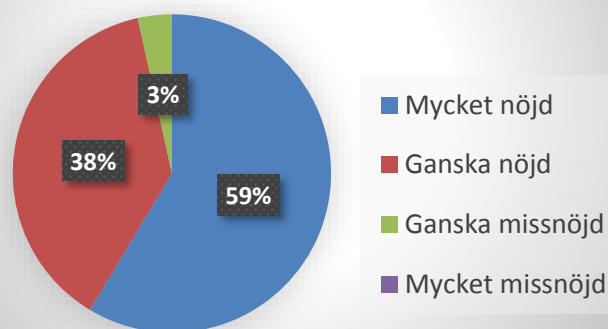
Majoriteten besökte reservatet tillsammans med familjen eller partnern. Knappt hälften av besökarna bodde i Linköpings och/eller Kinda kommun.

Barnaktiviteten (upplevelsestigen) är uppskattad. Av de sju som gått upplevelsestigen är fyra mycket nöjda.

Hälften hade besökt reservatet mer än 5 gånger tidigare.

En summering av enkätsvaren följer på kommande sidor.

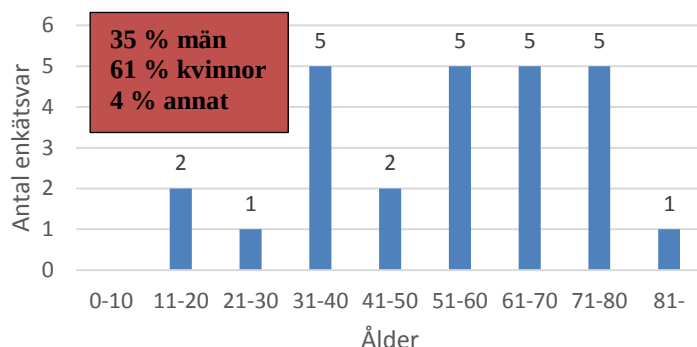
Hur nöjd är du med totalupplevelsen?

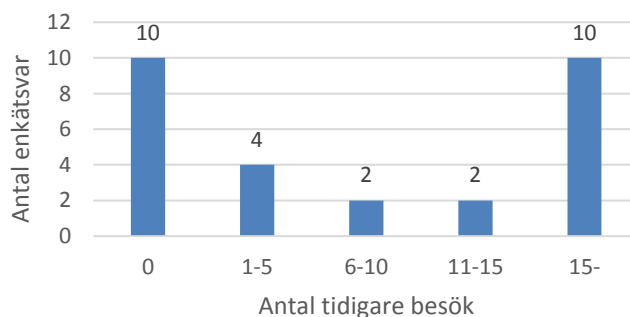
De 5 vanligaste aktiviteterna:

- Paus på vägen (15)
- Naturupplevelse (14)
- Njutit av tystnad och lugn (14)
- Bada (13)
- Vandring (12)

Vilka svarade på enkäten?

Hur många gånger tidigare har du besökt reservatet?

Summering av enkätsvar vid Hackelboöns naturreservat

Nedan följer en summering av ifyllda enkäter. Enkätensfråga anges nedan i fet stil och i efterföljande parentes anges antal enkäter där frågan besvarats. För några av enkätsvaren har flera personer fyllt i uppgifter på samma enkät, så det är anledningen till att för vissa frågor så finns fler svar än antal enkäter. Svaren återges här i sin helhet så långt svaren har kunnat tydas. När svaren inte kunnat tydas anges det med ett frågetecken i nedanstående summering. Där lika svar erhållits anges i parentes antal lika svar, t.ex. Vet ej (4) innebär att frågan besvarats med Vet ej i fyra olika enkäter. Tecknet ; visar gräns för när annat enkätsvar tar vid.

Datum (32): 7 maj;30 juni; 2 juli; 3 juli; 6 juli; 9 juli; 13 juli (2); 17 juli (2); 18 juli (5); 22 juli; 25 juli; 27 juli; 28 juli; 1 aug; 2 aug; 5 aug; 8 aug (2); 9 aug; 17 aug (2); 28 aug; 29 aug; 18 sep; 9 okt
Klockan (30): 8:30; 10:00; 11:00 (2); 11:15; 12:09 (2); 12:25; 12:30; 13:00; 13:30; 15:00; 15:40; 16:40; 16:50; 17:00 (5); 18:00; 19:00 (3); 19:30; 20:00; 20:30; 21:45 (2)

Jag besöker naturreservatet tillsammans med (34)

Familjen/partner **23**

Vänner/bekanta **6**

Kollegor/arbetskamrater **0**

Ensam **3**

Gruppresa **1**

Har du besökt naturreservatet tidigare? (30)

Nej **10**

Ja **20**

Vid Ja ange hur många gånger: 1; 1; 2; 4; 8; 10; 14; 15; 20; 20; 21; 40; 100; Varje dag det är snöfritt; Kan inte räkna dem; Ofta i många år; Många ggr; 5ggr/mån

Hur fick du kännedom om naturreservat? (28)

Känner till området sedan tidigare **14**

Släktingar, vänner eller bekanta **5**

Sociala medier **2**

Länsstyrelsens webbsida **2**

Annan webbsida/digital app. **3** – ange (2): Kommer inte ihåg; Googlade på naturreservat i Östergötland

Resehandbok/karta **5**

Turistbyrå/broschyr **2**

Vägschild **8**

Lokalpress eller TV/radio **0**

Annat sätt **3** - ange (4): Uppvuxen i Rimforsa; Det har vi glömt; Rastplatsbehov. Sen såg vi att det även var naturreservat. Behövde sträcka på benen och blev nyfiken vad det var; Mamma och pappa

Vad har du ägnat dig åt under besöket? (31)

Växt- och/eller djurlivet (exkl. fågelskådning) 5

Fågelskådning 0

Elda, grilla och/eller fika 9

Vandring 12

Terränglöpning 1

Ett resmål under semesterresan 5

Naturupplevelse (känsla av skog, öppna marker, vidsträckta vyer, vatten etc.) 14

Paus på vägen (t.ex. under bilfärd, cykeltur) 15

Njutit av tystnad och lugn 14

Geocaching/Pokémon Go eller liknande 0

Gått upplevelsestigen 8

Kulturhistorien 2

Bada 13

Fiske 0

Kanot/kajak 1

Båt 0

Annat 6 - Annat ange (6); Rasta hund (3); Übernachtet im Wohnmobil = stannade i husbil; Gått stigen genom ängen till badplatsen; badat tårna

Finns det någon aktivitet du skulle vilja ägna dig åt i naturreservatet som inte är tillåten eller möjlig att utöva idag? (27)

Nej 25

Ja 2

Ja, följande aktiviteter (2): Tälta; Släppa lös hund

Hur skulle du vilja få information om naturreservatet (innan besöket och under besöket)? (10)

- E-post
- Jag vet det mesta
- Broschyr, sociala medier
- Hemsida som redan finns
- Helt OK; Skyltning på plats är bra
- Broschyrer i början av stigen
- Större fokus på specifika djur och växter
- Bra om det är tydligt att det är ett naturreservat när man kommer till rastplatsen.
- Jag är väldigt nöjd med informationen som är! Det är fina skyltar med bilder på växter och djur, hela familjen intresserar sig (2 vuxna, 2 barn 2 & 5 år).

Är det någon information som du saknar om reservatet eller under reservatsbesöket? (24)

Nej 22

Ja 2

Ja, jag saknar (3):

- Att det används som nakenbad så att man är beredd på det
- Markering för tex? fritt bad.
- En bra badplats för det vore toppen inte den inofficiella på udden med svår botten

Hur är din upplevelse av följande;

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Ganska missnöjd	Mycket missnöjd	Har ej använt tjänsten
Markerade leder (25)	8	11	1	1	4
Spänger/trappor (25)	8	10	4	2	1
Informationsskyltar (26)	16	6	2	1	1
Toaletter (27)	9	11	0	1	6
Grill- och rastplatser (25)	7	10	1	0	7
Soptunnor (26)	9	8	1	3	5
Parkeringsplats (28)	15	11	1	0	1
Vägvisning (27)	15	9	1	1	1

Vad anser du att vi kan göra för att förbättra skötseln i naturreservatet? (17)

- Sätt upp en skylt vid grillen. Det är lättare att bära härifrån än hit. Lämna platsen som ni vill att den ska vara nästa gång ni kommer hit. TACK.
- Trasig grind, ved saknas
- Laga grind
- Ställa upp rasade skyltar, fylla på kartor till upplevelsestigen;
- Laga spängerna. Skylta bättre till badplatsen. Røj stigen som går till höger om infotavlan;
- Spänger behöver underhållas. Ganska ? På platsen;
- Jag tycker allt är bra, man känner sig avslappnad och mycket nöjd med att det finns såna här omväxlande naturupplevelser att njuta av;
- Soptunnor vid grillplats och efter stigen
- Ingen kommentar
- Fler soptunnor. Om spänger ska finnas ska de vara hela
- På vägen ut till halvön behöver (tyvärr) plockas skräp. Jag har fattat det som att det ska finnas ved. Vid de senaste tillfällena vi varit här har det dock saknats i "vedskjulet" vid badplatsen
- Bra att får betar där. Ev laga spång som är sönder. Vet ej om det behövs för att det är blöt mark ibland eller att underlätta för de som har svårt att gå på ojämn mark
- Rastplatser + grill samt bad. Brist dasstoa och mera ved. Kan kola dass samt ved. Enkel skaffa en till DASSTOA!; Reparera spången
- Reparera spången
- Träsaker ? Vägen in! Lekplats till mina barn.
- Det är finns som det är, men spängerna och spindelnätet som barn kan klättra i skulle behöva ses över.

Vad anser du bör göras för att naturreservatet ska bli mer attraktivt att besöka? (15)

- Informera om att platsen finns
- Bygga en ny spång. Just nu växer det igen
- Vindskydd. Kran för att ta rent vatten
- Fler uppdrag för barn
- Fler soptunnor
- Göra gång och cykelväg från Rimforsa
- Fixa en cykelväg från Rimforsa och från Brokind. Gör en badplats på norra sidan också.
- En riktig tex? Fribadstrand
- Inget det är bra som det är
- Vet ej
- Ingen kommentar
- Parkeringsplatsen känns inte trygg. Finns en risk att bli överfallen när det är ett skyddat läge.
- Lugnt som det är.
- Sätta grindar på gårdsgården runt äppleträden så att hunden kan springa lös en stund.
- Sandstrand utan stenar i vattnet.

Saknar du någon typ av tillgänglighetsanpassning utifrån ditt behov? (25)

Nej **23**

Ja **2**

Ja, Jag saknar följande (3): Bättre för barnvagn; Barnvagnsanpassning; Då vattenståndet under flera år varit lågt tycker jag att spångerna är onödiga. Stigen blir säkrare och vackrare utan dessa. Glöm inte bort att de är dyra att ha. Lägg pengarna på renhållning.

Hur nöjd är du med din totalupplevelse i Hackelboöns naturreservat? (29)

Mycket nöjd **17**

Ganska nöjd **11**

Ganska missnöjd **1**

Mycket missnöjd **0**

Vilken kommun är du bosatt i? (29)

Kinda **6**

Linköping **7**

Norrköping **2**

Boxholm **1**

Stockholm **2**

Örebro **2**

Salem **1**

Ljusdal **1**

Hultsfred **1**

Malmö **1**

Sandviken **1**

Gotland **1**

Estland **1**

Tyskland **1**

Ålder? (18)

17; 20; 25; 32; 33; 37; 37; 40; 42; 49; 53; 55; 55; 57; 60; 61; 61; 64; 66; 69; 72; 73; 76; 77; 79; 82.

Jag är (29)

Kvinna 16

Man 9

Annat 1

Vill ej svara 3

Jag besöker naturreservatet tillsammans med barn? (30)

Ja **13**

Nej **17**

Övriga synpunkter (13)

- Jag brukar plocka upp efter andra vid grillen. Idag en engångsgrill, 1 st vinflaska, 1 st tetrapack, 1 st trasig flaska i grillen.
- Kaffet smakar alltid gott ute vid klipporna i solnedgången
- Har besökt området många andra gånger med barn men inte idag
- Ha en trevlig sommar
- Uppskattar "vildheten" och växterna
- Mycket vacker plats att vara rädd om.
- Bra att det är riktade aktiviteter och info för barn.
- Dåligt städat vid rastplatsens bord och sittbänkar. Vegetationen behöver röjas och ses över. Toaletten och servicehuset i mycket gott skick.
- Trevligt promenaden och se på olika naturreservat och bad.
- Tack. Very nice place and badplats too!
- Wir sind aus Deutschland es war zu schwer alles zu verstehen. Wir kommen wieder= vi kommer woeder
- Det skulle vara jätteskönt om det fanns flera eluttag för att ladda våra mobiler under resan (speciellt för att det är en kajaktur för oss och el saknas)
- Vi rastade bäbisen och när vi såg att det var en skylt till badplats förstod vi att vi kunde gå en sväng - bra!
- Läst på skylt att det var reservat och då passade vi på att gå en kort sväng och rasta hundarna.

Kungsbro

Insamlingsperiod: 22 maj-20 sep 2017

Antal ifyllda enkäter: 32 st.

En relativt jämn ålders- och könsfördelning på dem som besvarat enkäten.

Så här tyckte besökarna:

Övervägande majoritet var ganska eller mycket nöjd med sitt besök. Många anger att det är "bra, fint och lugnt".

Flera har angett att de uppskattar de förbättringar som gjorts i reservatet de senaste åren.

96 % var mycket eller ganska nöjd med spångerna, som under sommaren när undersökningen gjordes delvis förbättrades.

Det här kan vi förbättra:

Det finns flera som har angett att de saknar toalett. Det behövs bättre skyltning till befintlig toalett alternativt ny toalett i anslutning till parkeringen eller fågeltornet.

Några har angett att vägskylden vid bilvägen är svår att se, särskilt sommartid då växtligheten är som störst. Vegetationen runt vägskylden behöver röjas.

Övrigt:

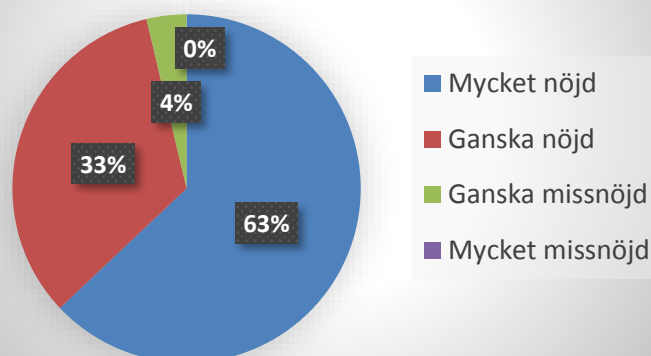
Majoriteten besökte reservatet tillsammans med familjen eller partnern men en stor andel besökte också reservatet själv (27 %).

Mer än 50 % av besökarna är från Linköpings kommun medan övriga är spridda runt om i landet.

Möjlighet finns att utveckla reservatet ur besöksperspektiv, t.ex. hur man tar sig till "sjölidens observationskulle" och till "ekhagen".

En summering av enkätsvaren följer på kommande sidor.

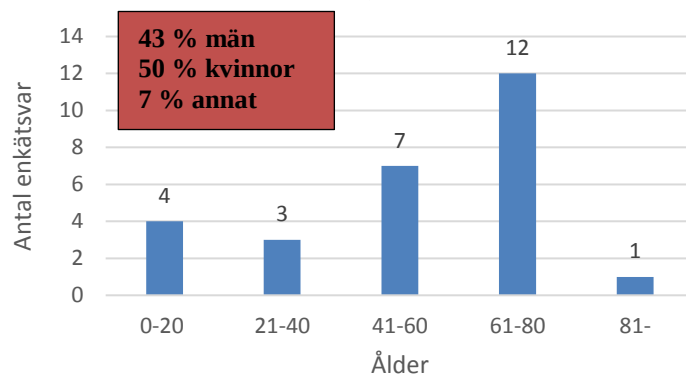
Hur nöjd är du med totalupplevelsen

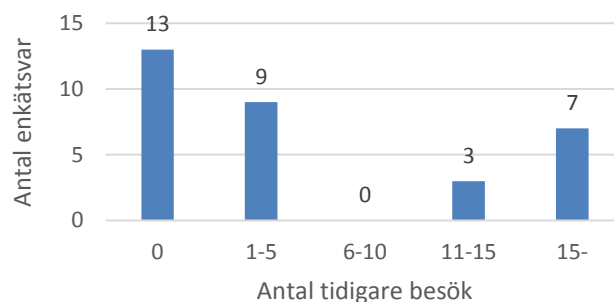
De 5 vanligaste aktiviteterna:

1. Fågelskådning (19)
2. Njutit av tystnad och lugn (19)
3. Naturupplevelse (16)
4. Växt- och/eller djurlivet (10)
5. Elda, grilla och/eller fika (6)
Ett resmål under semestern (6)

Vilka svarade på enkäten?

Hur många gånger tidigare har du besökt reservatet?

Summering av enkätsvar vid Kungsbros naturreservat

Nedan följer en summering av ifyllda enkäter. Enkätensfråga anges nedan i fet stil och i efterföljande parentes anges antal enkäter där frågan besvarats. För några av enkätsvaren har flera personer fyllt i uppgifter på samma enkät, så det är anledningen till att för vissa frågor så finns fler svar än antal enkäter. Svaren återges här i sin helhet så långt svaren har kunnat tydas. När svaren inte kunnat tydas anges det med ett frågetecken i nedanstående summering. Där lika svar erhållits anges i parentes antal lika svar, t.ex. Vet ej (4) innebär att frågan besvarats med Vet ej i fyra olika enkäter. Tecknet ; visar gräns för när annat enkätsvar tar vid.

Datum (32): 26 maj (2); 29 maj; 3 juni (2); 4 juni (2); 11 juni; 2 juli; 6 juli; 8 juli (6); 9 juli; 17 juli; 18 juli; 23 juli (2); 27 juli (2); 3 aug; 8 aug; 10 aug, 18 aug; 1 sep; 2 sep; 10 sep; 19 sep (2)

Klockan (32): 6:00; 10:00; 11:00 (2); 11:30 (2); 11:40; 12:00; 12:09; 12:45; 13:00 (2); 13:15; 14:00 (3); 15:00; 15:45; 15:51; 15:52 (2); 16:25 (2); 16:30; 17:30; 18:00 (3); 18:15; 19:05; 22:00

Jag besöker naturreservatet tillsammans med (33)

Familjen/partner **16**

Vänner/bekanta **5**

Kollegor/arbetskamrater **0**

Ensam **9**

Gruppres **3**

Har du besökt naturreservatet tidigare? (32)

Nej **13**

Ja **19**

Vid Ja ange hur många gånger: 2; 2; 3; 3; 3; 3; 4; 5; >10; >10; 15; 20–30; 25; >30; 100; >100; 100+; Senaste 15 åren. Bor här.

Hur fick du kännedom om naturreservat? (30)

Känner till området sedan tidigare **18**

Släktingar, vänner eller bekanta **7**

Sociala medier **1**

Länsstyrelsens webbsida **2**

Annan webbsida/digital app. **1** - ange (1): Linköpings naturkarta

Resehandbok/karta **1**

Turistbyrå/broschyr **1**

Vägs skylt **8**

Lokalpress eller TV/radio **0**

Annat sätt **7** - ange (6): Fotoklubben; Naturreservat i Östergötland; 4H läger för barn; "Här tittar vi på fåglar" – Bok; Skolresa (2);

Vad har du ägnat dig åt under besöket? (29)

Växt- och/eller djurlivet (exkl. fågelskådning) **10**

Fågelskådning **19**

Elda, grilla och/eller fika **6**

Vandring **1**

Terränglöpning **1**

Fiske **0**

Kanot/kajak **0**

Båt **0**

Ett resmål under semesterresan **6**

Naturupplevelse (känsla av skog, öppna marker, vidsträckta vyer, vatten etc.) **16**

Paus på vägen (t.ex. under bilfärd, cykeltur) **4**

Njutit av tystnad och lugn **19**

Geocaching/Pokémon Go eller liknande **4**

Annat **7** - Annat ange (7): Fotografi; Tagit kort; Allt; Fin utsikt; Väntat på att familjen/
4H ledarna, mm var färdiga att lämna så vi kunde åka tillbaka; Måla; Ta bilder.

Finns det någon aktivitet du skulle vilja ägna dig åt i naturreservatet som inte är tillåten eller möjlig att utöva idag? (28)

Nej **23**

Ja **5**

Ja, följande aktiviteter (5): Bada; Rida på fåglar; Håva insekter; Måla/teckna djur exempelvis men det är nog tillåtet; Bada i varm pool

Hur skulle du vilja få information om naturreservatet (innan besöket och under besöket)? (16)

- Mycket välskött
- (innan)
- Ville bara se utsikt, bryr mig inte
- Genom en app i mobilen. Gäller alla naturreservat.
- Vet inte.
- Innan besöket behövs inte info, eftersom jag känner till stället, Under besöket: info-tavlor o trycksaker OK - givet att tavlorna är tydliga och påfyllning av trycksaken.
- Broschyrerna
- Behövs ej vi bor här
- Hemsida (2)
- Kanske kunde utveckla någon app för naturreservat?
- Innan besöket på egen webbsida för varje reservat och under besöket finns bra fast(?) info på plats.
- Ok som det är (infotavla, mm.)
- En bra uppdaterad hemsida
- Ok som det är
- Vet inte, är nog nöjd.

Är det någon information som du saknar om reservatet eller under reservatsbesöket? (27)

Nej **23**

Ja **4**

Ja, jag saknar (4): Att det inte står något om fågel bajs överallt; Om man får rida här; Generellt är det dåligt uppdaterade texter efter att man gjort en åtgärd.; Hur man tar sig till observationskullen och ekhagen. Är vid fågeltornet och dit var det bra skyltat och spångat.

Vilka delar av reservatet har du besökt (29)

Ekhagen **1**

Fågeltornet **29**

Sjöliden observationskulle **1**

Kommentarer (2): Det inte framgår av kartan hur man tar sig till ekhagen och sjöliden observationskullen; har tidigare besökt ekhagen men besöker fågeltornet ofta och just denna gång.

Hur är din upplevelse av följande;

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Ganska missnöjd	Mycket missnöjd	Har ej använt tjänsten
Markerade leder (29)	20	1	1	0	7
Spänger/trappor (28)	18	7	1	0	2
Informationsskyltar (27)	19	4	0	1	3
Toaletter (24)	1	1	3	1	18
Parkeringsplats (27)	17	8	1	0	4
Vägvisning (30)	16	7	2	1	4

Vad anser du att vi kan göra för att förbättra skötseln i naturreservatet? (13)

- Be fåglarna att hålla sig rumsrena
- Skylten mot reservatet doldes av trädgrenar/växtlighet när jag kom åkande från Berg 29/7
- Ta bort allt fågelbajs
- Inte kunnig nog att besvara frågan. Se till att växtligheten är under kontroll?
- Flygande grisar
- Fler betesdjur för att beta ner slyet + annan växtlighet
- Det är toppen!
- Bete/djur
- Riktad skötsel/slätter för att få fram (?) vattenmiljön vid motala ströms mynning på eftersomrarna.
- Tycker det har blivit så fint de senaste åren. Toppen jobb av er <3 <3
- Just nu i sommartid är skylten ute vid Bergsvägen överväxt.
- Vet inte
- Här är fint.
- Toaletter: ? (3)
- Toaletter: Hittade ingen
- Toaletter: Finns inte
- Vägvisning : Difficult to see;
- Markerade leder: Ingen markerade mot Sjöliden

Vad anser du bör göras för att naturreservatet ska bli mer attraktivt att besöka? (23)

- Bra
- Ett gömsle ute i vassen utanför fågeltornet? (Nordost)
- Toalett, soptunna
- Få folk att tro att det är fantastiskt
- Berätta/skriv gärna i appen vad jag som besökare kan förvänta mig att se under året.
- Ta bort allt fågelbajs och mera reklam för att jag viste inte ens att det här stället
- Min hustru saknar toalett
- WC!
- hoppande måsar i tornet.
- Behövs ej

- Är så nöjd! :)
- Kikare på plats
- Bra som det är. Saknar toalett dock
- Plats, entre till ekhagen i norr. Det går enkelt att utveckla badmöjligheterna i Roxen.
- PR sociala medier?
- Kommer det för mycket folk blir det för vissa av oss inte längre lika attraktivt. B. Fler mindre parkeringsplatser. Äldre personer kan inte alltid gå så långt.
- Tala om hur man tar sig till de övriga besöksmålen.
- Information om hur man kommer till observationskullen och ekhagen.
- Vet inte.
- Locka hit svårare fåglar.

Saknar du någon typ av tillgänglighetsanpassning utifrån ditt behov? (27)

Nej **24**

Ja **2**

Ja, Jag saknar följande (3): Vaggans (?) till fågeltornets högsta våning är för höga, korta personer kan inte titta i tubkikare; Sjöliden obs kullen: Det vore trevligt med ett lågt torn med sittbänk. Men det är kanske planerat?; Toaletter

Hur nöjd är du med din totalupplevelse i Kungsbro's naturreservat? (27)

Mycket nöjd **17**

Ganska nöjd **9**

Ganska missnöjd **1**

Mycket missnöjd **0**

Vilken kommun är du bosatt i? (30)

Linköping **17**

Norrköping **2**

Motala **1**

Finspång **1**

Åtvidaberg **1**

Stockholm **1**

Nyköping **2**

Järfälla **1**

Västerås **2**

Tyskland **2**

Ålder? (27)

9; 11; 13; 14; 27; 32; 36; 41; 42; 49; 49; 57; 59; 59; 62; 63; 65; 67; 68; 69; 70; 72; 74; 75; 75; 78; 85

Jag är (29)

Kvinna **14**

Man **12**

Annat **2**

Vill ej svara **0**

Övriga synpunkter (11)

- Ser framemot att när jag blir ännu äldre kunna rullatorberika denna fina plats!
- Onödigt mycket för ett fågeltorn, all information och så, vem läser egentligen de där???
- Vi är från Tyskland och vi talar bara lite svenska.
- Det är mysigt och för mycket fågelbajs.

- Påverka Tekniska Verken att inte korttidsreglera Motala ströms vattenflöde, det förstör för all strömlevande fisk, påverkar fiskbeståndet i Roxen. Bygg vandringsvägar i Motala ström förbi kraftverken Nykvarn + Malfor.
- Fantastisk plats och jag är glad att jag såg skylten och svängde ner till naturreservatet. Tack för pennan :)
- Kommer absolut att komma tillbaka och se mer av den vackra naturen.
- Jag forstor bara lite svenska.
- Tycker ni gjort ett kanonarbete med reservaten de sista åren. Toppen!!
- Bra initiativ med en sån här förfråga!
- Gammal ensilage i naturreservatet. Plockade upp det som var lätt men mycket ingrott i jorden. Kan det rensas?
- :-)
- Inte mycket fågel
- Lite få P-platser
- Bra jobbat! Jättefint! Likaså vid de andra tornen. Svartåmynningen vid Sjöviks blomsterh. m. fl.

Trollegater

Insamlingsperiod: 26 juni-24 aug 2017
Antal ifyllda enkäter: 71 st.

En relativt jämn ålders- och könsfördelning på dem som besvarat enkäten.

Så här tyckte besökarna:

Övervägande majoritet var ganska eller mycket nöjda med sitt besök och det framgår också av kommentarerna i enkätsvaren. Många anger att det är ”bra, fint och välskött”.

Särskilt uppskattat visade sig vara grill- och rastplatsen. Hela 90 % var mycket nöjd med denna.

Flera har föreslagit att de gärna skulle vilja ha fler äventyrsaktiviteter i området, som klättring, hinderbana, skattjakt etc.

Det här kan vi förbättra:

Flertal har föreslagit tydligare skyltning och bättre markering av grottöppningarna.

Några har angett att det också borde vara bättre skyltat till och vid kalkkällan.

Det finns också önskemål om bättre skyltning till reservatet. Över 20 % var ganska eller mycket missnöjd med vägvisningen.

Övrigt:

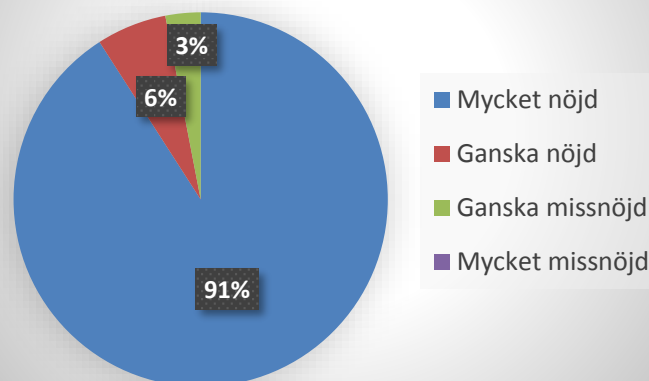
Majoriteten besöker reservatet tillsammans med familjen eller partnern.

Av besökarna var 70 % där för första gången.

Hälften av besökarna var bosatta i Östergötland, flest från Linköpings kommun. Flera utländska besökare noterades trots att enkäten enbart fanns på svenska.

En summering av enkätsvaren följer på kommande sidor.

Hur nöjd är du med totalupplevelsen?

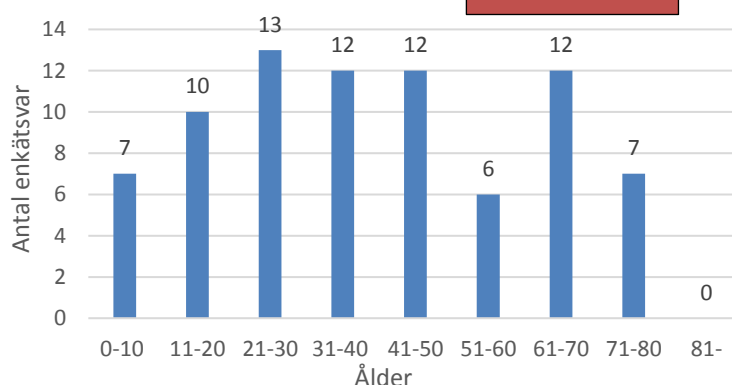

De 5 vanligaste aktiviteterna:

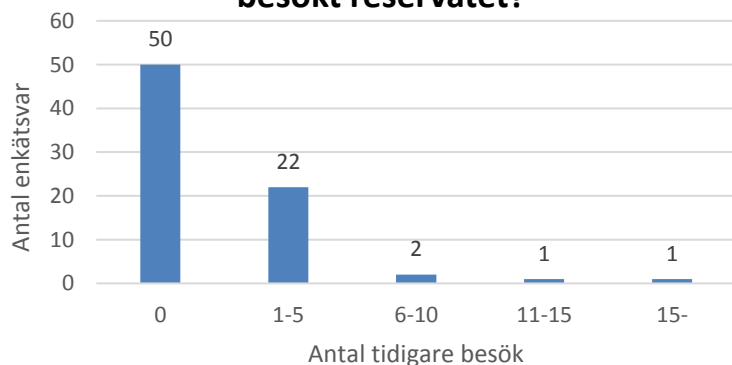
- Grottutforskning (61)
- Elda, grilla och/eller fika (29)
- Naturupplevelse (27)
- Vandring (24)
- Ett resmål under semesterresan (21)

Vilka svarade på enkäten?

50 % män
46 % kvinnor
4 % annat

Hur många gånger tidigare har du besökt reservatet?

Summering av enkätsvar vid Trollegaters naturreservat

Insamlingsperiod: 26 juni-24 augusti 2017

Antal ifyllda enkäter: 71 st.

Nedan följer en summering av ifyllda enkäter. Enkätensfråga anges nedan i fet stil och i efterföljande parentes anges antal enkäter där frågan besvarats. För några av enkätsvaren har flera personer fyllt i uppgifter på samma enkät, så det är anledningen till att för vissa frågor så finns fler svar än antal enkäter. Svaren återges här i sin helhet så långt svaren har kunnat tydas. När svaren inte kunnat tydas anges det med ett frågetecken i nedanstående summering. Där lika svar erhållits anges i parentes antal lika svar, t.ex. Vet ej (4) innebär att frågan besvarats med Vet ej i fyra olika enkäter. Tecknet ; visar gräns för när annat enkätsvar tar vid.

Datum (101): 26 maj; 17 juni; 26 juni; 28 juni (2); 1 juli (2); 3 juli (2); 3 juli (2); 4 juli (9); 5 juli (4); 7 juli (2); 15 juli (6); 16 juli; 17 juli (4); 18 juli (12); 19 juli (2); 21 juli; 23 juli; 24 juli; 25 juli; 27 juli (5); 28 juli; 30 juli (8); 31 juli; 1 aug (4); 4 aug (2); 6 aug (6); 8 aug (4); 10 aug, 11 aug (2); 13 aug (3); 17 aug; 19 aug.

Klockan (100): 10:00; 10:30; 11:00 (3); 12:00 (8); 13:00 (4); 13:30; 13:45; 13:55 (2); 14:00 (4); 14:31; 14:34; 14:45; 15:00 (8); 15:15; 15:20 (8); 15:30 (4); 15:37 (2); 15:45; 15:55; 16:00 (10); 16:14; 16:15 (3); 16:20 (2); 16:30; 17:00 (5); 17:30 (2); 17:35 (4); 18:00 (5); 19:00; 19:20; 19:30 (4); 21:00 (2); 21:15 (2).

Jag besöker naturreservatet tillsammans med (99)

Familjen/partner **76**

Vänner/bekanta **41**

Kollegor/arbetskamrater **1**

Ensam **1**

Grupppresa **3**

Har du besökt naturreservatet tidigare (76)

Nej **50**

Ja **26**

Vid Ja ange hur många gånger: 1; 1; 1; 1; 1; 1; 1; 1; 1; 1; 1; 1; 2; 2; 2; 3; 3; 3; 4; 4; 5; 5; 5; 10; 10; 12; 57

Hur fick du kännedom om naturreservat (74)

Känner till området sedan tidigare **26**

Släktingar, vänner eller bekanta **36**

Sociala medier **0**

Länsstyrelsens webbsida **6**

Annan webbsida/digital app. **6** - ange (4): Naturkartan (2), Geocaching.com, Visit Östergötland

Resehandbok/karta **1**

Turistbyrå/broschyr **3**

Vägskylt **4**

Lokalpress eller TV/radio **3**

Annat sätt **9** - ange (9): Geocaching.com (2); Tips i huset som vi hyr av nu under semestern (ett hus i Rimforsa); Liljeholmens folkhögskola på 80-talet; Visit Östergötland; Klassresa, mellanstadiet 1960-talet; Just passing through; Åkte bara och såg vägskylden på väg till Ulrika; Mitt boende/behandlingshem

Vad har du ägnat dig åt under besöket (73)

Växt- och/eller djurlivet (exkl. fågelskådning) **4**

Fågelskådning **1**

Elda, grilla och/eller fika **29**

Vandring **24**

Terränglöpning **1**

Ett resmål under semesterresan **21**

Naturupplevelse (känsla av skog, öppna marker, vidsträckta vyer, vatten etc.) **27**

Paus på vägen (t.ex. under bilfärd, cykeltur) **3**

Njutit av tystnad och lugn **9**

Geocaching/Pokémon Go eller liknande **4**

Geologin **3**

Grottutforskning **61**

Annat **5** - Annat ange (5); Plockat blåbär, hoppat över helvetesgapet; Bra plats där det finns tak över grillplatsen när vädret inte är så bra; Plockat blåbär; Badat; Guidad tur

Finns det någon aktivitet du skulle vilja ägna dig åt i naturreservatet som inte är tillåten eller möjlig att utöva idag (67)

Nej **57**

Ja **10**

Ja, följande aktiviteter (10): Klättra, bouldring (3); Se grottorna; Orientering, tipspromenad, sago- eller skogsäventyrsbana, rollspel, fler troll; Vindskydd att övernatta i; Vindskydd? och sova i; Hinderbana; Hinderbana och höghöjdsbana; Trädkoja och markkoja

Har du besökt kalkkällan (70)

Ja **27**

Nej **43**

Hur skulle du vilja få information om naturreservatet (innan besöket och under besöket) (39)

- Riktigt bra redan nu
- Hemsida, information inne i stora grottan, QR-kod (funkar täckningen)
- Har inte tittat efter så noga, men jag skulle föredra att informationen finns enkelt att hitta på en hemsida innan besök. Under: skyltning + guidning alltså det som finns. Bra!
- Webben
- Den info som ges i bra broschyrer på plats. Tydliga kartor och bra information.
- Mer information på nätet.
- Googla
- Genom bekanta
- Att det är mycket ansträngande när man är gammal (jag är 71 år). Att det är halt, blött och trångt. Aldrig mer för min del men barnbarnen tyckte det var jättekul och spännande.
- Lite tryckt geo-info.
- Mer markerad öppning av de små grottorna som har namn.
- Perfekt som det är.
- Info i turistbroschyrer (om det inte redan finns)
- Vet inte (3)
- På skyltar + hemsida
- Bra karta över närområdet
- Bättre hemsida
- skyltar info

- Broschyr vid tavlan (som idag) + internet.
- Tydligare info på någon mer lättillgänglig webbsida, bättre skyltning vid grottorna.
- Internet och informationstavlor.
- Bra med skyltar, som det är nu. Vore bra med möjlighet se karta över grottor i mobilen.
- www är bra och ok! (2)
- Tydligare märkningar på vart grottorna finns, samt mer skyltar för färdbeskrivning.
- Markera grottorna tydligare.
- Tydligare uppmärkning av grottor
- Lapp/skylt innan
- Kinda information
- Mobilapp
- Fick information på plats, jättebra!
- Vi hade en duktig guide så fick veta det vi ville veta
- Skyltar bredvid stora granen och kallkällan så alla ser att det är där det är.
- Via skyltar
- Via hemsida

Är det någon information som du saknar om reservatet eller under reservatsbesöket (62)

Nej **39**

Ja **23**

Ja, jag saknar:

- Svårighetsgrad på grottorna
- Svårt att hitta grottorna. Vid ingången till grottorna skulle det kunna stå åtminstone skyltar med A, B, C. Svårt att hitta kallkällan- borde vara en skylt där när man är framme. Är verkligen vattnet drickbart? Såg äckligt ut...
- Info om hur långt det är från parkeringen till grottorna. Bra att veta för de som har svårt att gå.
- Bättre skyltning till de olika grottorna! Hittade bara 2 av 6. Vill ha namnen utskrivna vid grottorna. Mer historia bakom dem på skylten, när de upptäcktes osv.
- Bättre karta över området.
- Karta över den stora grottan, eller pilar inne i grottan.
- Broschyrer
- Bättre karta över grottor samt svårighetsgrad, bättre markering av grottöppningar samt svårighet, enkel säkerhets anvisning för utforskning av grotor, "bra att ta med" även knäskydd och handskar.
- Om grottsystemet. Bättre skyltat, till varje grotta, som det står om på infoskylten. Med pilar, en text vid varje grottnedgång osv.
- Tydligare skyltning vart grottorna finns och dess ingångar. På stora tavlan finns info om de olika grottorna och var de finns vilket är bra. Det skulle underlätta med skyltar med bokstäver på och bokstäver vid ingångar.
- Mer markerad öppning av de små grottorna som har namn.
- Infrastruktur om var kallkällan finns.
- Vet ej!
- Tydligare skyltning vid grottingångarna.
- Skylt vid granen. I om för sig uppenbart att granen är stor, men för vissa besökare kan en skylt vara bra för att veta att man är framme.
- Det stod att det var lättillgängligt. Det håller vi inte med om. Bättre skyltning till de små grottorna.

- Fler skyltar, mer tydligt på kartan. Pilarna kunde vara tydligare + namn på grottorna. Mycket kul. 7 barn och 2 vuxna 12–10 år :) (2)
- Bättre skyltning för att hitta fler grottor
- lite mer information om de olika troll historierna
- Lite tydligare tillgänglighetsinformation ex kommer man fram med barnvagn/handikapptillgänglighet osv.
- Grottorna är lite svåra att hitta till. Vore bra om de är uppmärkta med A, B osv. Samma som på kartan. Pilarna va kanon, när man väl hittat dit :)

Hur är din upplevelse av följande;

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Ganska missnöjd	Mycket missnöjd	Har ej använt tjänsten
Markerade leder (60)	23	19	6	2	10
Informationsskyltar (62)	22	22	9	2	7
Toaletter (64)	18	12	6	8	20
Grill- och rastplatser (65)	51	6	0	0	17
Soptunnor (64)	29	10	1	1	23
Parkeringsplats (65)	41	21	1	0	2
Vägvisning (63)	30	18	10	4	1

Vad anser du att vi kan göra för att förbättra skötseln i naturreservatet (31)

- Vet ej (3)
- Trevligt skött, ej skräpigt
- Papper saknas på toaletten och det är långt till pappersrullen. Vatten saknas vid rastplatsen.
- Det var bra (2)
- Bra som det är
- Bredda vägen då det är tigt vid möten. Vid skyltningen mot Hallstadängar borde det vara en skylt till åt Trollegater
- Bara låta skogen vara så fin som den är
- Fler parkeringsplatser. Fräscha toaletter.
- Behöver inte göras något.
- Tömma soptunnan - helt full.
- Välskött, alltid ved.
- Inget. Det är bra att det är så oförstört.
- Redan bra ordning.
- Mer hundar eller katter
- Inget. Mycket bra!
- Fylla i pilar till grottorna, samt vi visste inte att man skulle hämta hjälmar och pannlampa i Kisa. Skulle kunna va smartare och ha det här.
- Fylla i pilarna till grottorna.
- Se till så att det finns toapapper på toaletten (2)

- Jag är ju bara 11 år. Hur ska jag veta
- Äldsta barnbarnet (7 år) var mycket nöjd med toan men, toapappret var slut
- Ingenting. Det är bra som det är.
- Rensa för gamla träd.
- Göra stigen till grottorna bättre anpassad för barnvagnar och rullstolar.
- Kanske lite fler soptunnor så att inget s
- Möjlighet till handtvätt/handsprit vid toalett.
- Bänkar vid källan. Vattnet var såg inte drickbart ut

Vad anser du bör göras för att naturreservatet ska bli mer attraktivt att besöka (29)

- Vet ej (4)
- Repleda vid stora grottan, något att hålla i när du går
- Inte mycket. Bra att information om t.e.x lokala växter finns.
- Mer skyltar! (2)
- Skaffa något kul för barn t.ex. hinderbana.
- Enkäten finns enbart på svenska. Vid vårt besök träffade vi på flera som inte pratade svenska.
- Markerade leder.
- ?
- Servering
- En Trollegater-skylt i "Muggebo" korset.
- Skattjakt för barn? Ha något fast gömt
- Bra att allt är naturligt.
- Låt det vara.
- Jag vill vara här själv så gör inget (oläslig krumelur) tack
- markerade leder med (oläsligt ord, kanske klar eller bra) info om namn på det som det leder till.
- Info vid skylten i Rimforsa
- Ha hjälmar, pannlampor och ficklampor här, göra i ordning fler äventyr.
- P?
- Lite mer troll, trollgaranti
- ? Kram från STHLM
- Ställplatser/1-natt

Saknar du någon typ av tillgänglighetsanpassning utifrån ditt behov (58)

Nej **53**

Ja **5**

Ja, Jag saknar följande (5): Jag skulle gärna vilja se grottorna men är stelopererad i ryggen så det gick inte; Är du längre, tjockare än så här så kommer du inte igenom grottorna. Kanske en triangel utanför som visar hur stor man kan vara för att komma igenom; Wifi; Barnvagn/rullstol
Lite tydligare tillgänglighetsinformation ex kommer man fram med barnvagn/
handikapptillgänglighet osv.

Hur nöjd är du med din totalupplevelse i Trollegaters naturreservat (66)

Mycket nöjd **60**

Ganska nöjd **4**

Ganska missnöjd **2**

Mycket missnöjd **0**

Vilken kommun är du bosatt i (84)

Kinda 7	Sollentuna 1	Västerås 1
Linköping 28	Habo 1	Oskarshamn 1
Norrköping 1	Knivsta 1	Södertälje 2
Valdemarsvik 1	Ulricehamn 2	Göteborg 2
Ydre 1	Mörbylånga 1	Tyskland 3
Mjölby 6	Kungsbacka 1	Finland 2
Stockholm 9	Falköping 1	USA 1
Örebro 1	Uppsala 1	Norge 1
Sundsvall 1	Tranås 1	Malta 1
Lidingö 1	Gävle 2	Filippinerna 1
Haninge 2	Enebyberg 1	
Munkfors 2	Köping 3	

Ålder (81)

0; 2; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 11; 13; 13;13; 14; 15; 16; 18; 20; 22; 23; 24; 25; 26; 26; 27; 27; 28; 29; 30; 30; 30; 31; 31; 31; 32; 33; 34; 34; 36; 37; 38; 39; 40; 42; 42; 42; 45; 47; 47; 48; 48; 48; 48; 49; 49; 54; 57; 57; 57; 57; 60; 62; 62; 65; 66; 66; 66; 67; 68; 68; 69; 69; 70; 71; 72; 73; 75; 76; 77; 79.

Jag är (71)

Kvinna 32
Man 35
Annat 3
Vill ej svara 2

Jag besöker naturreservatet tillsammans med barn (72)

Ja 37
Nej 34

Övriga synpunkter (22)

- En buss med ungdomar som är på sommarläger i kyrkans regi. Bor en vecka på stiftsgården i Brokind (Vårdsnäs)
- Intressant område
- Ser bra ut vid rastplatsen och soptunnan.
- Kul att ni tar tempen, dvs bra med uppföljning
- Bra med vedförråd. Borde finnas bättre information om vattenkällan.
- Möjligen en skylt vid kallkällan. Eller var vi på fel ställe...? I övrigt jättebra! Kanon att ved + eldplats finns.
- Mycket trevlig grillplats som vi nyttjat mer än en gång. Stort plus för bra tillgång på torr ved.
- <3 (hon har ritat ett hjärta)
- Grandved ej så bra, sprätter mycket gnistor.
- Det här var shitroligt! :)
- :)
- Toppen att det ej är tillrättat!
- Lena perfekt guide.
- Mer wifi
- Ni har satt takbrädorna som är ytterst upp och ner. Skårorna på överbrädorna ska vara neråt för att underlätta för vatten att ta sig ut som krypit in.
- Mycket bra, helnöjd

- Se till att det finns reservpappersrullar till toaletten!
- I dont speak swedish. Salamat! :)
- Skrivet vid kallkällanfrågan: Försökte men hittade inte, dålig markering
- Markera alla grottor
- Supernöjd
- Lite större skylt och mer info om granen
- När vi kom hit hade någon tänt en brasa och lämnat elden obehövad. Det var gnistor som flög omkring, som lätt skulle kunnat antända omgivningen. Inget vatten eller brandspruta i närheten. Önskan om det.
- Jag tycker att det var kul men jag frös lite. I den första grottan var det läskigt tycker jag! / Glad sommar på er
- Bra att det fanns ved. Blev väldigt mysigt för familjen.

Vidingsjö

Insamlingsperiod: 13 sep-17 okt 2017
Antal ifyllda enkäter: 54 st.

Av besvarade enkäter var det en jämn fördelning mellan män och kvinnor men åldersfördelningen visar att det mest är folk i åldern 61-80 år som besvarat enkäten och nästan inga under 50 år.

Så här tyckte besökarna:

Alla var ganska eller mycket nöjd med sitt besök i reservatet. Majoriteten var också nöjd med alltifrån markerade leder, lekplatser, utegym, bouleplan till skötseln av reservatet.

Hälften av besökarna ville att Vidingsjö skulle ha mer orörd natur i framtiden medan 8 % ville att den skulle bli mer parklik. Övrig ville inte att den skulle förändras. Samtidigt tyckte en majoritet att det var viktigt med att området ska vara en mötesplats och anpassat till olika sport- och friluftaktiviteter.

Det här kan vi förbättra:

Det fanns önskemål om mer och bättre öppettider på caféet och kartor efterfrågas.

Några få har efterfrågat bättre skötsel av parkeringen vintertid och mer upplyst. Det framkom också att några få upplever problem med att lederna nyttjas av både cyklister och vandrare.

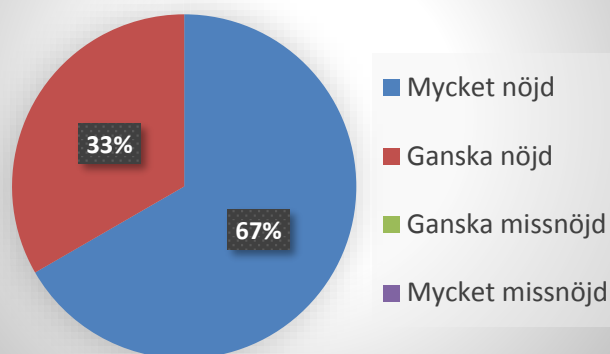
Övrigt:

Alla besökare kom från Linköpings kommun, flest bodde i stadsdelen Vidingsjö som ligger närmast reservatet, men mer än hälften av besökarna hade mer än 3 km till området. Nästan alla hade besökt Vidingsjöområdet fler än 15 gånger.

Att Vidingsjöskogens naturreservat ska sparas i in helhet ansåg hela 98 %.

En summering av enkätsvaren följer på kommande sidor.

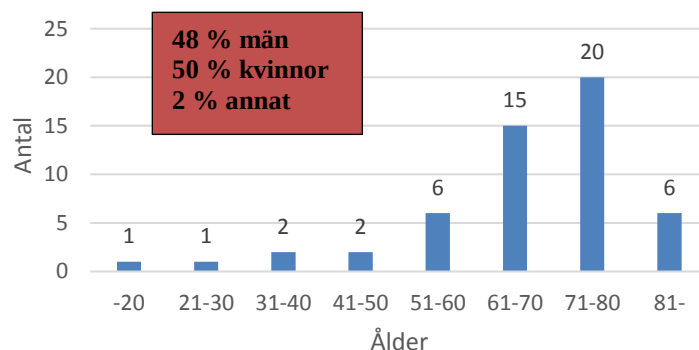
Hur nöjd är du med totalupplevelsen?

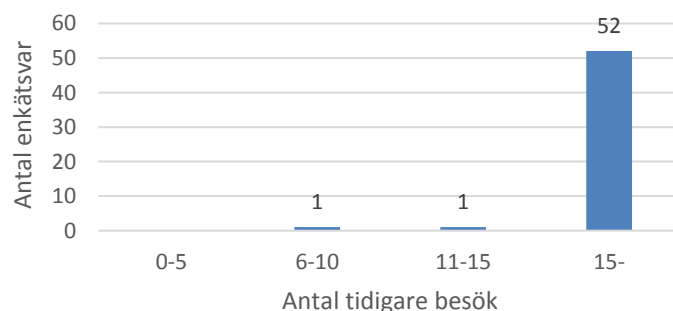
De 5 vanligaste aktiviteterna:

- Vandring (48)
- Naturupplevelse (33)
- Njutit av tystnad och lugn (26)
- Elda, grilla och/eller fika (18)
- Plocka bär/svamp (15)
- Använt boulebanan (15)

Vilka svarade på enkäten?

Hur många gånger tidigare har du besökt reservatet?

Summering av enkätsvar vid Vidingsjö naturreservat

Nedan följer en summering av ifyllda enkäter. Enkätensfråga anges nedan i fet stil och i efterföljande parentes anges antal enkäter där frågan besvarats. För några av enkätsvaren har flera personer fyllt i uppgifter på samma enkät, så det är anledningen till att för vissa frågor så finns fler svar än antal enkäter. Svaren återges här i sin helhet så långt svaren har kunnat tydas. När svaren inte kunnat tydas anges det med ett frågetecken i nedanstående summering. Där lika svar erhållits anges i parentes antal lika svar, t.ex. Vet ej (4) innebär att frågan besvarats med Vet ej i fyra olika enkäter. Tecknet ; visar gräns för när annat enkätsvar tar vid.

Datum (54): 13 sep (3); 14 sep; 15 sep (5); 17 sep (3); 18 sep (8); 19 sep (2); 20 sep; 21 sep; 22 sep; 25 sep (3); 27 sep (2); 30 sep; 1 okt (2); 2 okt (9); 9 okt; 10 okt (5); 11 okt; 12 okt (2); 15 okt; 17 okt

Klockan (53): 7:25; 7:30; 9:30 (2); 10:00 (4); 10:15 (2); 10.45; 12:00 (5); 12:17; 13:00 (3); 13:20; 13:45; 13:50 (2); 14:00 (4); 14:30 (5); 15:00; 15:30 (2); 15:55; 16:00; 17:15; 18:00; 19:00; 20:00.

Jag besöker naturreservatet tillsammans med (54)

Familjen/partner **19**

Vänner/bekanta **21**

Kollegor/arbetskamrater **9**

Ensam **19**

Gruppresan **0**

Har du besökt naturreservatet tidigare? (54)

Nej **0**

Ja **54**

Vid Ja ange hur många gånger: 10; 15; 20+; 30 (2); 50; 100 (5); 150; 200 (2); Flera hundra (2); Över 500 ggr; 6–700; 1000 (4); 7300; 5–10 ggr/år; 1 ggr/vecka (5); 1–2 ggr/vecka; 2 ggr/vecka (2); 1–3 ggr/vecka; 3 ggr/vecka; 1–4 ggr/vecka; Varje dag; Flera år; kontinuerligt sedan -93; Regelbundet i 15 år; Regelbundet sedan 1972; Många (4); Östliga (4); Hela året.

Hur fick du kännedom om naturreservat? (30)

Känner till området sedan tidigare **49**

Släktingar, vänner eller bekanta **11**

Sociala medier **1**

Länsstyrelsens webbsida **2**

Annan webbsida/digital app. **4** - ange (4): Kommunens hemsida

Resehandbok/karta **2**

Turistbyrå/broschyr **2**

Vägschild **3**

Lokalpress eller TV/radio **0**

Annat sätt **4** - ange (6): Genom "Skolans" friluftsdagar; Jag lärde mig att gå i Vidingsjöskogen; Bor i Vidingsjö sedan 1973!; Sedan det startade; Upptäckte vid inflyttning till Link. 1972 området vid motionsrunda.

Vad har du ägnat dig åt under besöket? (54)

Växt- och/eller djurlivet (exkl. fågelskådning) **15**

Fågelskådning **7**

Elda, grilla och/eller fika **18**

Vandring **48**

Terränglöpning **14**

Ett resmål under semesterresan **1**

Naturupplevelse (känsla av skog, öppna marker, vidsträckta vyer, vatten etc.) **33**

Paus på vägen (t.ex. under bilfärd, cykeltur) **1**

Njutit av tystnad och lugn **26**

Geocaching/Pokémon Go eller liknande **0**

Cykling **3**

Kulturhistorien **3**

Plocka bär/svamp **15**

Hundrastning **2**

Orientering **5**

Använt fotbollsplanerna **1**

Använt boulebanorna **15**

Lekplatsen **12**

Utegymmet **10**

Annat **14** - Annat ange (14): ätit och fikat på caféet många gånger; Mötesplats föreningsarbete (5);

Lunchmat "Gott"; Bastubad; kafferast; Ätit lunch i Motionscafé 19/9. Annars löpning i spåren;

Lunch i Cafét; Nyttjat lunchrestaurangen. God husmanskost till billigt pris. Trevlig miljö; Avnjutit

lunch i cafeteria; Besök i restaurangen (god mat)

Finns det någon aktivitet du skulle vilja ägna dig åt i naturreservatet som inte är tillåten eller möjlig att utöva idag? (47)

Nej **45**

Ja **2**

Ja, följande aktiviteter (5): Boulebana, Styrketräning armar {utan att knäcka ryggen {kräver stark rygg!

Vilka delar av Vidingsjöskogens friluftsområde har du besökt?

Har sprungit i något av löpspåren **25**

Promenad i anslutning till Motionscentrum **46**

Fotbollsplanerna **5**

Utegymmet **11**

Lekplatsen **19**

Boulebanorna **17**

Höghöjdsbanan **3**

Annat **7** – Annat ange (7): Skidåkning; sprungit i skogen också; Bastu; grillplats; Alla; Motionscafé (19/9); Veckans bana orientering.

Hur skulle du vilja få information om naturreservatet (innan besöket och under besöket)? (31)

- Bra som det är (2)
- Vet inte
- Lite informationstavlor i området samt en karta att kunna ta med sig och karta över leder och stigar.
- Internet, kommuner webbplats
- Tillgång till karta i caféet.
- Kartorna, som anger längd på löpspår + vandringsleder räcker för mig.
- Vid aktiviteter annonsera anslagstavlor i närområden Johannelund, Berga.
- Vi känner till Vidingsjöskogen
- Informationsskyltar och webbsida.
- Nätet
- Matsedel lunch
- Anslagstavlor (3)
- På nätet och anslag
- Bra som det är med infokartor broschyrer
- Skulle vilja få en karta över området att stoppa i fickan.
- Kartor, lätta att få tag på
- Lättåtkomliga kartor
- Karta
- Om det finns husgrunder skulle det vara intressant att veta vem som bott där, eller info om andra historiska platser/lämningar. Obs! Inte som mobilapp utan skyltar.
- På anslagstavla el. inne på caféet, äter ofta lunch där.
- Mer hemsida foto så fint områden vad finns i Vidingsjö motionc.
- Anslagstavlan och annat i ÖG.
- Anslag Corren
- Nej. Jag läser på nätet.
- Bättre anslagstavlor! Anslagstavlor för aktiva föreningar i Vidingsjö! Tex Korpen. Bättre koll på affischeringar (gamla)
- ?
- Online
- Via hemsida och app i telefonen.

Är det någon information som du saknar om reservatet eller under reservatsbesöket? (45)

Nej 37

Ja 9

Ja, jag saknar (9): Inte direkt saknar men skulle gärna vilja ha tydligare utmärkning av fornminnen och fornhistoria. (Gäller även Tinnerö); Att man bör skylta att cykelåkning är tillåten från caféet ned mot skidbacken och vidare mot Tinnerö. (Promenerande tror att det är förbjudet); Markering att cykelåkning är tillåten på handikapps spåret bort till skidbacken; Kartor över området; Karta över området (att ha i handen); Kartor över området; Det är svårt för en ny besökare att se var start och mål är för de olika spåren; Kanske veckans matsedel på kaféet; Vilka aktiviteter som sker veckovis i området tex orientering, Gspromenad etc samlat på ett ställe;

Hur är din upplevelse av följande;

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Ganska missnöjd	Mycket missnöjd	Har ej använt tjänsten
Markerade leder (52)	28	24	0	1	0
Löparspår (45)	19	21	0	0	5
Skogen/naturen (53)	38	14	1	0	0
Skötseln av reservatet (52)	24	25	2	0	1
Fotbollsplanerna (40)	3	7	0	0	29
Bouleplanerna (46)	6	16	1	0	23
Lekplatsen (49)	24	6	1	0	18
Utegymmet (44)	15	9	0	1	19
Spänger/trappor (43)	7	22	1	0	13
Informationsskyltar (50)	12	28	6	0	4
Toaletter (53)	18	18	10	1	6
Grill- och rastplatser (50)	18	15	3	0	9
Soptunnor (51)	14	18	10	0	9
Parkeringsplats (54)	40	11	0	0	3
Vägvisning (51)	20	23	2	0	6

Vilka värden/upplevelser bör kommunen sträva mot i sin skötsel i Vidingsjöskogens naturreservat?

	(1) Oviktigt	(2)	(3)	(4)	(5) Mycket viktigt
Trolska urskogsmiljöer utan tydliga spår av människor (46)	2	7	8	16	14
En känsla av rymd. Här finns öppna vyer och gläntor (50)	1	4	16	17	12
Att det är artrikt. Här finns många olika blommor, träd och djurarter att upptäcka och se (51)	1	0	13	15	23

Att det finns en mötesplats. Här kan jag också titta på människor, grilla, köpa fika och umgås (54)	3	0	9	15	27
Att området är anpassat till att jag kan utöva olika sport- och friluftaktiviteter (54)	0	6	9	13	26
En plats som ger lugn och ro. Här kan jag höra vind, fåglar och andra naturljud (53)	0	0	5	13	35
Att det finns informationsskyltar om kulturhistoriska spår, intressanta naturmiljöer, växter och djur (52)	0	2	11	21	18
Att området får en mer parkliknande karaktär såsom klippta gräsmattor, gångstråk och en parkliknande skog (53)	19	14	9	6	5

Hur vill du att skogen i Vidingsjö ska skötas i framtiden? (53)

Mer orörd/naturlig skog **26**

Mer parklik skog **4**

Ingen ändring **23**

Vad anser du att vi kan göra för att förbättra skötseln i naturreservatet? (28)

- Bänk vid boulebanan bör repareras/ersättas
- Asfaltera hela området.
- Inte förstöra leder och spår
- Jag tycker ni har gjort, och gör, ett fantastiskt bra jobb, som ni gör, och jag är mycket glad över området och skötseln. Området är en pärla och en oas. Ihop med Tinnerö blir det dessutom ett vidsträckt paradiset. Har därför inget mer att önska. Kan bara säga ett stort tack! Om allt fortsätter som det redan gör så kommer jag att vara mycket glad.
- Upplöst längre spår kvällstid.
- Bättre skötsel av boulebana
- Alla hjälper till.
- Fler papperskorgar
- Halkfritt golv i bastun!
- Vet ej (3)
- Mer dass
- ? (2)
- Göra i ordning väg till bingokiosken (gropar, pölar) Vinterskötsel parkering, "tipsspår", plöjning, sandning - även söndagar med tanke på tipspromenader.
- Bättre skötsel av parkeringen vintertid (ofta ren isbana) Spåret 1,8 km skötas söndagar vid tipspromenaderna.
- Bättre skötsel av parkering vintertid.
- Har varit i skogen då och då under 40 års tid och tycker allt har bara blivit bättre!!!
- Synlig personal. Informerar vad som händer.
- Mer sätten. Bra grilla stuga
- Men det skall vara möjligt att ta sig fram i skogen och inte bli fast mellan vindfällor.
- Rensa upp en del vindfällor.

- Bättre öppettider på cafeét, t. ex även helger och semestertid då mycket folk är i rörelse.
- Se till att fasta bord-bänkar lagas och byts ut. De som är vid boulebanorna.
- Absolut inte göra den mer parklik.
- Det är bra som det är.

Vad anser du bör göras för att naturreservatet ska bli mer attraktivt att besöka? (23)

- Fräshare omklädningsrum och bastu, wc, dusch
- Informera inifrån stadens centrum, tex tavlor med information. Området är redan mycket attraktivt och det handlar nog mer om människors attityd och intressen än om själva området.
- Kartor
- Fortsatt underhåll
- Mer upplysta sträckor kvällstid.
- Bättre öppettider i restaurangen, cafeterian (2)
- Bättre öppettider på café under helger och sommartider.
- Totalförbud mot cykling på stigar och leder.
- Behålla det naturnära, orörda i möjlig mån. Men sköta om naturen (gallra tex om det behövs)
- Fungerande restaurang helger
- Mkt är redan gjort, ssk. med lekplats och utegym. Det är utmärkt!
- Bättre och mer personligt café. Gärna öppen brasa på vintern.
- Att cafeét är öppet mer tidigare på onsdagar och öppet i helger.
- Vet ej
- ?
- Mer elljusspår
- Bättre information (vid uppfarten) om att det finns café Vidingsjö.
- Att behålla den som den är
- Det tomma "idrottens hus" vid parkeringen bör byggas om till "Linköpings Boulecentrum". Då har vi allt på samma ställe. En boulehall med ca 10 banor. Tänk vad alla i Korpen och PRO skulle bli himla glada.
- Se över belysning kring parkering och motionscentral. Även belysning av spår.

Saknar du någon typ av tillgänglighetsanpassning utifrån ditt behov? (57)

Nej **45**

Ja **2**

Ja, Jag saknar följande (1): Skulle nog vara en tydligare busslinje från centrum och med en busshållplats precis vid motionscentret.

Hur nöjd är du med din totalupplevelse i Vidingsjös naturreservat? (51)

Mycket nöjd **34**

Ganska nöjd **17**

Ganska missnöjd **0**

Mycket missnöjd **0**

Hur viktigt är det för dig att ha tillgång till ett naturområde nära ditt hem? (52)

Oviktigt 1 – 2 st.
2 – 0 st.
3 – 1 st.
4 – 6 st.
Mycket viktigt 5 – 43 st.

Tycker du att det är viktigt att Vidingsjöskogens naturreservat bevaras för framtiden? (52)

Mycket viktigt, området bör sparas i sin helhet 51
Viktigt, men mindre delar kan få utnyttjas till annat, t.ex. bebyggelse 1
Mindre viktigt, det är okej att använda delar för t.ex. bebyggelse 0
Oviktigt, jag ser inget behov av Vidingsjöskogens naturreservat 0

Vilken kommun är du bosatt i? (55)

Linköping 55
- Om du bor i Linköping stad, vilken stadsdel: Vidingsjö (12); Skäggetorp (5);
Ekholmen (5); Harvestad (4); Johannelund (4); Berga (4); Ullstämman (3); Vasastan (2);
Innerstan (2); Centrum; Valla; Skeda; Ånestad; Hjulsbro; Skarpan; Gottfridsberg; Tannefors

Har du invandrarbakgrund? (51)

Ja 5
Nej 46

Hur långt från din bostad ligger Vidingsjöskogens friluftsområde? (53)

0–1 km 10
1–3 km 21
3–5 km 12
över 5 km 10

Ålder (55)

3; 28; 33; 34; 42; 44; 51; 52; 53; 56; 59; 60; 61; 62 (2) 65 (3); 66 (2); 67; 68 (3); 69 (3); 70; 71 (2);
72 (2); 73; 74 (2); 75 (2); 77 (4); 78 (2); 79 (4); 81 (2); 82; 83; 84; 85

Jag är (54)

Kvinna 27
Man 26
Annat 1
Vill ej svara 0

Övriga synpunkter... (19)

- Trafiksäkerhetsfråga: Ta bort buskar/sly intill tillfarten till parkeringen - skymmer sikten. Farlig korsning bil/cykelmöte när man cyklar från p-platsen och ska ta till vänster mot cykelvägen på krönet. Buskarna skymmer sikten
- Det har blivit stökigt i området på kvällar och nätter
- Vidingsjöskogen ska bevaras med skog och spår för rekreation. Ingen nybyggnation i någon del!!
- Linbanan är för hög, sätt upp en pall så kan barnen komma upp själva.
- Stort tack för detta fina område och all den omsorg och arbete som lagts ner för att göra det fint
- Ett tätortsnära grönområde, riktig skog som bör bevaras i sin helhet.

- Trappan vid boulboden. Lätt att snava på den
- Tack för att vi har fina områden med fin skog och promenader. Tack för allt.
- Generösare öppettider av kafét
- TACK FÖR ATT NI FINNS! VÄLSKÖTT; BEHÖVLIGT
- Varför cyklar i spåren?
- Tycker om kafét - bra mat - bra personal
- Kaféet har mycket begränsad med varor
- Kafét. Öppet när folket är här. T. ex. kl. 09:30 varje dag. På sommaren ej semesterstängt.
- Cykelvägen (från omklä. Rum. Till Fröberget) Bör skyltas. Iordningsställande av cykelvägar på bägge sidor om bilparkeringen Bör-ska ske snarast. En del av spångarna på Tinnerö området borde bytas eller lagas. Likaså den långa spången som går mellan motionsspåren vid Vidingsjö. Gräset kring vissa spår-leder borde klippas med tanke på fästingar.
- Bra att det finns en restaurang med god lunchmat.
- Synd att serveringen har sommarstängt 3 veckor. Det känns inte som nån bra service till folket.
- Låt Vidingsjös friluftsområde vara som det är. Ingen mer bebyggelse. Det finns andra platser i Linköpings kommun att bygga på. Ej heller flera hus vid kyrkogården vid Malmslättsvägen.